A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
CIRCULATED
ALL OVER
CANADA
AND ABROAD

THE HEBREW JOURNAL

דער
אידישער זשורנאל

א נאציאנאל־אידי־
שע צייטונג פאר
אידישע און קענע־
דער ענינים בפרט
און פאר אלוועלט־
ליכע ענינים בכלל,
און וועלכע איז אנ־
ערקענט איבעראל
אלס אזעלכע. —

VOLUME III. No. 2021 Toronto Wednesday November, 22 1916 כו חשון פרשה תולדת תרעז מיטוואך 22־טער נאוועמבער 1916 PRICE : ONE CENT

פאן־מעקענזען בעשטימט אויף פאן־פאלקענהיינס פלאץ

דייטשער גענעראל שטאב בעשטימט פאן־מעקענזען אנצופיהרען די אפענסיווע געגען די רומענער אין טראנסילוועניא, דייטשען פערנעהמען דעם וויכטיגען רומענישען אייזענבאהן צענטער קראיאווא

בלויז רוסלאנד קען רעטען רומעניע

לאנדאן נאוועמבער 20

דראטלאזע טעלעגראמען וועלכע זיינען דא ערהאלטען געווארען פון בוקארעסט מעלדען אז גענעראל פאן פאלקענהיין וועלכער האט קאמאנדירט די דייטשע און עסטרייך־אונגארישע ארמייען אויף׳ן טראנסילוועניא פראנט איז צוריקגערופען געווארען פון דעם דייטשען גענעראל שטאאב, און אויף זיין פלאץ איז בעשטימט געווארען גענעראל פאן מעקענזען וועלכער קאמאנדירט די דייטשע בולגארישע ארמייען אויף׳ן דאברודזשא פראנט, און אויף מעקענזענס פלאץ אין דאברודזשא איז בעשטימט געווארען גענעראל לירענדארף.

גענעראל פאן פאלקענהיין איז ניט צוריקגערופען געווארען פון טראנסילוועניא דערפאר וואס ער איז ניט געווען ערפאלגרייך אין זיין קעמפיין, פערקעהרט עס ווערט בעריכטעט אז די רומעניער ציהען זיך נאך אלץ צוריק אויף׳ן טראנסילוועניא פראנט, און דאס די דייטשע אינפאנטעריע איז שוין ארום קראיאווא, דאס מיינט אז די גאנצע רומענישע ארמיי וועלכע געפינט זיך אויף׳ן מערב טייל פון יענעם פראנט איז אין געפאהר אבגעשניטען צו ווערען פון דער רומענישער הויפט קווארטיר.

די אורזאכע אבער פון דעם בייט גלויבט מען איז דערפאר ווייל דער דייטשער גענעראל שטאב דענקט אז פאן מעקענזען וועט מאכען א שנעלערע ענדע.

פאן מעקענזען איז בעקאנט מיט זיינע ווילדע און שנעלע אטאקעס און מען גלויבט אז ער וועט קומען אויף׳ן טראנסילוועניא פראנט וועט ער מאכען א שנעלען סוף.

דער רוסישער קריגס אפיס האט היינט אפיציעל פערעפענטליכט אז די רומעניער זיינען געצוואונגען געווען זיך צוריקציהען אויף׳ן טראנסילוועניא פראנט צוליעב די שטארקע דייטשע און עסטרייכישע אטאקעס.

דער רוסישער בעריכט לעזט זיך ווי פאלגט:

אויף׳ן טראנסילוועניא פראנט אין דער אלט וועלי זעצען פאר די דייטשען זייערע שטארקע אטאקעס, און אונטער דעם שטארקען דרוק פון דעם שונא האבען זיך די רומעניער געמוזט צוריקציהען צו דרום.

אויף׳ן דאברודזשא פראנט איז דערווייל שטיל.

וואס די דייטשען זאגען

דער אפיציעלער בערלינער בעריכט וועגען דעם פראנט לעזט זיך ווי פאלגט.

אין מזרח טראנסילוועניא קומען בלויז פאר קלענערע צוזאמענשטויסען, דייטשע און עסטרייך־אונגארישע סאלדאטען האבען אין דעם ראיאן פון קאמפולאנג צוריק געשטויסען פיעלע רוסישע נאכט אטאקעס.

ארום דער טייך אלט האבען אונזערע סאלדאטען פערנומען איינינע דערפער נאך גרויסע שלאכטען וועלכע זיינען דארט פארגעקומען.

אונזער אינפאנטעריע שטעהט שוין ארום די טויערען פון קראיאווא וואו עס געפינט זיך יעצט די הויפט קווארטיר פון דעם רומענישען גענעראל שטאב.

אויף׳ן דאברודזשא פראנט איז קיין נייעס ניט געשעהן.

קאנסטאנצא און טשערנאוואדא ווערט באמבארדירט פון רוסישער און רומענישער ארטילעריע.

אונזערע לופט שיפען האבען ערפאלגרייך באמבארדירט בעפעסטיגטע רומענישע פאזיציעס ארום בוקארעסט.

בלויז רוסלאנד קען העלפען.

לאנדאן נאוועמבער 21

עס ווערט ערווארטעט אז די רוסען זאלען יעצט אנפאנגען א גענעראלע אפענסיווע פון טשערנאוואדא ביז קאנסטאנצא אום צו פערגרעסערען די שלאכטען אויף די באלקאנען און דערמיט פיליכט אבציהען די דייטשען פון טראנסילוועניא פראנט.

די היגע מיליטערישע עקספערטען זיינען אלע איינשטימיג אז דאס איז דער איינציגער אויסוועג צו ראטעווען רומעניען.

די רומענישע ארמיי ווערט צוגעגעבען געפינט זיך יעצט אין דער גרעסטער געפאהר ארומגערינגעלט צו ווערען אויב די דייטשען זיינען שוין ווירקליך ארום קראיאווא.

די רומעניער ווערען צוריקגעשטויסען אין דער יול וועלי און אין דער זעלבער צייט געהט אן ארומיי פון ארום א האלבען מיליאן דייטשען אונטער דער קאמאנדע פון פאן פאלקענהיין פון הינטען אזוי אז די גאנצע רומענישע ארמיי קען אריינפאלען צו די דייטשען אין די הענד, סיידען אז א גרויסע אפענסיווע זאל אנגעפאנגען ווערען פון מערב, און בלויז דאס קען ראטעווען די רומענישע ארמיי און דאס קענען בלויז טהאן די רוסען פון שווארצען ים, קיינער אנדערש קען דיא רומעניער ניט העלפען.

עס ווערט זאגאר צוגעגעבען אז דאס וואס די בולגארען ווערען געיאגט אויף׳ן מאצעדאנער פראנט קען ניט האבען קיין גרויסע ווירקונג אויף׳ן רומענישען פראנט.

די דייטשע מיליטערישע עקספערטען ערקלעהרען דעם פאל פון מאנאסטיר ניט מעהר ווי א פאליטישען זיעג פון דיא עליים אבער ניט קיין בעדייטענד סטראטעגישען, די עקספערטען זאגען, אמת עס איז ניט אנגענעהם זיך צוריק צו ציהען, אבער דאס פאלען פון מאנאסטיר האט ניט קיין וויכטיגע בעדייטונג אויף׳ן רומענישען פראנט.

קראיאווא פערנומען פון די דייטשען

בערלין נאוועמבער 21

די וויכטיגע אייזענבאהן שטאדט אין מערב רומעניען קראיאווא איז פערנומען געווארען פון די דייטשע ארמייען. אזוי מעלדעט א האלב אפיציעלער בעריכט וועלכער איז דא פערעפענטליכט געווארען.

קראיאווא איז א וויכטיגער אייזענבאהן צענטער און געפינט זיך אין וואלאכיא בעקאנט אלס קליין רומעניען.

די שטאדט געפינט זיך 120 מייל פון דער רומענישער הויפט שטאדט בוקארעסט.

די שטאדט איז געניצט געווארען פאר דער הויפט קווארטיר פון דעם גענעראל שטאאב פאר דער ערשטער רומענישער ארמיי.

א פרייער פוילען חוץ פרייסען

לאנדאן נאוועמבער 21

ווי עס ווייזט אויס פערנעהמט דיא דייטשע פראקלאמירונג פון א פרייער פוילען א גרויסען פלאץ אין דייטשלאנד, איבעראל ווערט גערעדט און דיסקוטירט וועגען דעם.

אבער פון דעם וואס איז גערעדט געווארען אין פרייסישען לאנדטאג איז צו זעהען אז די פרייהייט פון פוילען איז ניט קיין פאלשטענדיגע.

גראף פרידריך פאן לאעבעל, דער פרייסישער אינערען מיניסטער האט דייטליך ערקלעהרט אין לאנדטאג אז דער מאניפעסט וועגען דער בעפרייאונג פון פוילען איז געמיינט חוץ דעם פרייסישען טהייל פון פוילען. דער טהייל וועט בלייבען ביי דייטשלאנד ווי געווען.

ערקלעהרונג

אנשטאט "פעקס" שאפ אין וועלכער עס ווערט יעצט געפיהרט א סטרייק אין מאנטרעאל, ווי עס איז געווען געדרוקט אין דער מאנטרעאלער קארעספאנדענץ דארף זיין "פעשאן קראפט".

עס איז בלויז א טעות אין דעם נאמען.

פערלאנגט א פעהיגע באי מיט א בייסיקעל פרעגען אין „זשורנאל“

דער מוטערס קרבן

פון ב. באראץ

דאס איז דער נאמען פון דעם נייעם ראמאן, וועלכער וועט זיך די טעג אנהויבען דרוקען אין "אידישען זשורנאל".

ב. באראץ איז שוין בעקאנט צו די לעזער פון "זשורנאל" מיט זיינע ראמאנען "די שעהנע רבקה" און "איהר עהרע".

ווען "די שעהנע רבקה" האט זיך געדרוקט איז עס געווען דער גרעסטער ראמאנען ערפאלג. דער יעצטיגער ראמאן "דער מוטערס קרבן" איבערשטייגט עס אין פיעלע הינזיכטען.

דער מוטערס קרבן

איז א ראמאן פון דעם היגען אידישען לעבען, און איז אינטערעסאנט פון אנפאנג ביז צום סוף.

גרייט זיך צו עטוואס גוטעס

גריכענלאנד וויל ניט נאכגעבען דעם פערלאנג פון די עלליים

לאנדאן נאוועמבער 21

דער גריכישער קאבינעט האט בעשלאסען צוריקצואווייזען דעם פערלאנג פון די עליים איבערצוגעבען זיי אלע קריעגס מאטעריאלען וואס גריכענלאנד בעזיצט לויט דעם פערלאנג פון אדמיראל דאו־פארנע וועלכע קאמאנדירט די פלאטע פון די עליים.

אזוי מעלדעט א אפיציעלער בעריכט וועלכער איז דא ערהאלטען געווארען פון אטהענס.

ווען דער גריכישער קעניג קאנסטאנטין האט פערלאזען דעם קעניגליכען פאלאסט איז ער אויפגענומען געווארען מיט ענטהוזיאזם פון די מאסען וועלכע זיינען געשטאנען אין די גאסען און האבען ערווארטעט די ענטשיידונג פון קאבינעט איבער דער פארדערונג פון די עליים.

מען פערשטעהט דא אז פרעמיער לאמבארם וועט פערבלייבען ווייטער אין אמט.

א טעלעגראמע וועלכע איז לעצטען זונטאג ערהאלטען געווארען פון אטהענס מעלדעט אז דער פראנצויזישער אדמיראל האט לעצטען פרייטאג איבערגעגעבען צו דער גריכישער רעגירונג די פארדערונגען פון די עליים וועגען איבערגעבען אלע קריעגס מאטעריאלען און יעצט איז געקומען דער ענטפער.

נאך א טעלעגראמע פון אטהענס מעלדעט אז דער קאבינעט האט אויך צוריקגעוויעזען דעם פערלאנג פון די עליים אז גריכענלאנד זאל ארויסשיקען די אמבאסאדארען פון די צענטראלע מעכטע פון גריכענלאנד.

עס ווערט אבער געמעלדעט אז אדמיראל דאו פארנע האט אליין געלאזען וויסען דעם טערקישען, בולגארישען, דייטשען און עסטרייכישען אמבאסאדארען אז זיי מוזען פערלאזען דאס לאנד ניט שפעטער ווי מיטוואך.

עס איז דא אויך בעקאנט געווארען אז דער פראנצויזישער פרעמיער בריאן האט געשיקט א טעלעגראמע צום גריכישען קעניג און האט איהם געראטען אז אויב ער וויל זיך ארויסדרעהען פון דער יעצטיגער פערפלאנטערטער לאגע אין וועלכער ער געפינט זיך זאל ער שלום מאכען מיט׳ן געוועזענעם פרעמיער וועניזעלאס און זאל צוזאמען מיט איהם ערקלערען [illegible] די בולגארען.

וואס דער גריכישער קעניג דענקט וועגען דער עצה איז נאך ניט בעקאנט.

גרויסער פייער אין אידישען געגענד

פיעלע הייזער פערברענט, שאדען בעטרעפט פיעלע טויזענדער דאלאר. פאומאנס סאדע וואסער פאבריק אין גאנצען פערניכטעט.

א גרויסער און שרעקליכער פייער, וועלכער האט זיך מיט א בליץ שנעלקייט פערשפרייט איבער די הייזער פון כמעט א גאנצען בלאק האט נעכטען זעקס א זייגער אבענד אויסגעבראכען אין קערהאל סטריט און ניט אכטענדיג וואס א פייער אלארם איז געגעבען געווארען אין צייט, איז זיי דאך ניט געלונגען צו קאנטראלירען דעם פייער ביז ער האט פערניכטעט דריי געביידעס.

דער ערשטער אויסצוגעפינען דעם פייער איז געווען מר. מ. גלאס וועלכער האט געוואהנט אין דעם זעלבען הויז.

ער האט דערשפירט א רויך ביי זיך אין צימער, און ווען ער האט געעפענט דיא טיהר, וועלכע האט געפיהרט צום קעלער און זעהען וואס דארט איז, האט ער שוין ווייטער ניט געקענט געהן ווייל דער גאנצער קעלער איז געווען אין פלאמען. ער האט געמאכט א גוואלד, און פייער־לייט זיינען ארויסגערופען געווארען.

דער פייער איז גלייך פערשפרייט געווארען איבער דער גאנצער געביידע, אזוי אז די אלע מענשען וועלכע האבען זיך דארט געפונען האבען זיך געמוזט ראטעווען דורך די פענסטער ניט מיטנעהמענדיג מיט זיך קיין זאך.

ווען די פייער לייטע זיינען געקומען איז זיי שווער געווען צו בעקומען דעם פייער אונטער קאנטראל ווייל די געסלאך זיינען דארט שמאלע. דער פייער האט זיך דערווייל אריבערגעכאפט אין דער סאדע וואסער פעקטארי וועלכע בעלאנגט צו מר. פאומאן אין זעלבען הויז, און פון דער אנדערער זייט. אין דער געביידע נומער 7 וועלכע בעלאנגט צו קריסטליכע איינוואהנער.

די פייערלייטע האבען שווער געארבייט ביז ארום 9 א זייגער ביז עס איז זיי געלונגען צו קאנטראלירען דעם פייער. די גאנצע הויז איז אבער פערברענט געווארען.

אויסער די צוויי הייזער וועלכע זיינען פערברענט געווארען, האט אויך דאס פייער פערניכטעט דעם פערמעגען פון ארום דרייסיג אידישע פאמיליעס וועלכע האבען אלעס איבערגעלאזען אויף גאטס בעראטה און האבען זיך געראטעוועט קוים מיט׳ן לעבען.

אין הויז נומער 9 וואו דער פייער האט אויסגעבראכען האבען געוואהנט צוויי פאמיליעס. אין יענער הויז האבען זיך געפונען ארום פופצעהן אידען, וועלטער ניט געגאנגען א דאנק די טיכפיעלע זיינען אין דער צייט ווען דער פייער האט אויסגעבראכען אין הויז ניט געווען, און די וואס האבען זיך דארט געפונען האבען זיך אויך קוים מיט זייער לעבען געראטעוועט איבערלאזענדיג אלעס אויף הפקר, און אלעס וואס איז ניט פערניכטעט געווארען פון פייער איז גאנץ איינפאך פערפלייצט געווארען מיט וואסער.

וויפיעל דער שאדען בעטרעפט איז נאך ניט פעסט געשטעלט געווארען. מען רעכנט אז דער שאדען בעטרעפט פיעלע טויזענדער דאלאר. איין זאך איז אבער זיכער, אז אויסער מר. גלאס און דיא סאדא וואסער פעקטארי וועלכע זיינען אינשורט זיינען די איבעריגע געבליבען נאקעט און עלענד ניט האבענדיג וואו צו נעכטיגען און האבען געמוזט אנקומען צו בעקאנטע.

די ארומיגע שכנים זעהענדיג דעם גרויסען פייער, וועלכער האט געבושעוועט עטליכע שטונדען נאכאנאנד, האבען זיך גענומען ארויסראטעווען זייער ביסעל חפצים פון די הייזער, עס איז אבער ווייטער ניט נעגאנגען א דאנק די טיכטיגע ארבייט פון די פייער לייטע, וועלכע האבען אויף דעם אכטונג געגעבען.

אויך אין הויז נומער 7 האט דער פייער אנגעמאכט א זעהר גרויסען שאדען פון וועלכען די דארטיגע בעלי בתים האבען זיך ערשט דערוואוסט ווען אלעס איז שוין געווען פערניכטעט ווייל אין דער צייט ווען דער פייער האט אויסגעבראכען זיינען זיי אין הויז ניט געווען.

א דאנק דער טיכטיגער און שנעלער ארבייט פון די פייער לייט האט דער פייער קיין מענשען ניט געשאדעט.

סטרייק פון סי. פי. אר. ארבייטער איז פולען גאנג

קאמפאניע צופריעדען צו העכערען די 10 פראצענט אבער ניט צוריקצונעהמען אלע ארבייטער

נעכטען שפעט אין אבענד האט זיך פערשפרייט א קלאנג אז דער סטרייק פון די סי. פי. אר. ארבייטער איז געענדיגט און אז די קאמפאניע האט נאכגעגעבען אלע פארדערונגען, אבער ווי עס ווייזט אויס איז פון דעם קלאנג גאר ניט געווארען, ווארום די ארבייטער שטעהען נאך איצט אין סטרייק, און זיינען ענטשלאסען צו סטרייקען ביז די קאמפאניע וועט נאכגעבען אלע פארדערונגען.

לויט אן ערקלעהרונג וואס די ארבייטער האבען ארויסגעגעבען שטאמט דער קלאנג פון דעם וואס די קאמפאניע האט איינגעוויליגט צו נאכגעבען די פארדערונג אויף א צעהן פראצענט העכערונג פון די וויידזשעס אבער זי ענטזאגט זיך צוריק צו נעהמען אלע ארבייטער, און אויך די יעניגע וועלכע ווערען צוריקגענומען פערליערען זייערע רעכטע אויף פענסיס און אנדערע פריוועליגיעס וואס זיי האבען געהאט איידער זיי זיינען ארויס אין סטרייק.

ווי מיר האבען נעכטען געמאלדען אין "זשורנאל" האבען די ארבייטער פערלאנגט פון מעיאר טשורטש צו זעהען צו ברענגען צו א שלום אין דעם סטרייק, און דער מעיאר האט זיי פערשפראכען צו טהאן אלעס וואס וועט זיין אין זיינע מעגליכקייטען, און אויב ער וועט האבען עפעס נייעס וועט ער זיי לאזען וויסען. מעיאר טשורטש האט ווירקליך געהאלטען זיין ווארט. ער איז געקומען אין האל פון די סטרייקערס, און האט געהאלטען פאר זיי א רעדע, אבער ער האט זיי ערקלעהרט אז דערווייל איז איהם ניט געלונגען צו קומען אין פערבינדונג מיט דעם גענעראל מענעדזשער מר. מעקטיער, און דערפאר ווייסט ער ניט קיין גענויעס וואס צו זאגען, אבער דער מעיאר האט זיי געראטהען צו האבען א צווייטען מיטינג אין סיטי האל, און אז ער וועט ווייטער אנווענדען אלע זיינע מעגליכקייטען צו ברענגען צו א שלום.

און אן ערקלעהרונג וואס די קאמפאניע האט ארויסגעגעבען ווערט געזאגט אז די קאמפאניע האט גענוג ארבייטער, און אז די פראכט ווערט עקספארטירט ווי אלע מאהל, אבער פון אנדערע קוועלען איז פערשפרייט א קלאנג אז די קאמפאניע האט זיך ענטזאגט אנצונעהמען סחורות אויעקצושיקען ווייל זיי האבען ניט גענוג מענשען.

סערבען יאגען אלץ נאך די בולגארען

לאנדאן נאוועמבער 21

א פראנצויזישער אפיציעלער בעריכט וועלכער איז דא פערעפענטליכט געווארען מעלדעט אז די סערבישע און פראנצויזישע סאלדאטען יאגען נאך די אנטלויפענדע בולגארען, טראצדעם וואס די בולגארישע הינטערשטע גארדס זיינען גוט בעוואפענט מיט ארטילעריע.

דער פראנצויזישער בעריכט לעזט זיך ווי פאלגט.

צו צפון פון מאנאסטיר ווערען דיא בולגארען נאכגעיאגט טראצדעם וואס זיי זיינען גוט בעוואפענט מיט שווערע ארטילעריע הארמאטען.

מערב פון מאנאסטיר האבען איטאליענישע טרופען צוריקגעשטויסען שטארקע בולגארישע קאנטער אטאקעס.

די פראנצויזען האבען אויך פערנומען דעם דארף קארני אויף דער מזרח זייט פון דער טייך פרעסבא.

די סערבען וועלכע יאגען נאך די בולגארען האבען אויך פערנומען פערשיעדענע דערפער צוזאמען מיט אלע געפאנגענע.

דער סאלאניקער קארעספאנדענט מעלדעט אז די בולגארען האבען בעקומען פערשטארקערונג און ווייזען ארויס א זעהר שטארקען ווידערשטאנד.

פון סאלאניקי ווערט בעריכטעט אז די סערביער האבען פערנומען די דערפער מאקאווא, אראהאווא, ווראנאוואטשי, ריבראטסי, בילאמיקינאוואק און סאדהאל, אלע דערפער געפינען זיך אין דרום פון מאנאסטיר.

די סערבער האבען אויך פערנומען פיעלע פעלד הארמאטען און אנדערע קריעגס מאטעריאלען פון די בולגארען.

דער דייטשער בעריכט וועגען דעם פראנט מעלדעט אז פיעלע שווערע סערבישע אטאקעס זיינען צוריקגעשטויסען געווארען.

פון אנדערע קוועלען קומען אן בעריכטען אז די עליים זיינען אריין אין מאנאסטיר גלייך נאכדעם ווי די בולגארען זיינען ארויס. ווען די בולגארען זיינען געווען אין איין עק שטאדט זיינען די עליים געווען אין צווייטען עק.

ברויט ביליגער איבערן גאנצען שטאדט

דעם ביישפיעל וואס די לארענס בעקערייע קאמפאניע האט געוויזען, דער שטאדט טאראנטא האט געהאט א גרויס ווירקונג און אלע אנדערע בעקערס פון שטאדט האבען געטהאן דאס זעלבע און האבען אויך ארונטער געלאזט צוויי סענט אויף א גרויס ברויט, און איין סענט אויף א קליין ברויט. און פאלגליך זיינען איצט די פרייזען זעכצעהן סענט א גרויס ברויט און 8 סענט א קליין ברויט, איבערן גאנצען שטאדט.

לויט ערקלעהרונגען וואס מאנכע בעקערס האבען ארויסגעגעבען טענה׳ן אלע אז זיי זיינען געצוואונגען געווען דאס צו טהאן אויס קאנקורענץ און ניט דערפאר ווייל מעהל אדער ווייץ איז ביליגער געווארען, פערקעהרט האבען אנדערע בעקערס בעהויפטעט אז ווייץ איז נאך אביסעל טייערער געווארען.

בוירנעט אימיגראנטען ביל איינשטימיג אנגענומען פון דער א. פ. א. ל. קאנווענשאן

(ספעציעל צום אידישען זשורנאל)

באלטימאר נאוועמבער 21

די קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פעדערעישאן אף לייבאר וועלכע ווערט דא אבגעהאלטען האט דאס יאהר אויך ניט געמאכט קיין אויסנאהמע ארויסצואווייזען איהר שטעלונג געגען אימיגראציאן.

ביי דער קאנווענשאן איז איינשטימיג אנגענומען געווארען צו שטיצען דעם אימיגראנטען פרעסערישען בוירנעט ביל.

מען האט ערווארטעט אז די סאציאליסטישע צוזאמען מיט די אידישע דעלעגאטען וועלען פראטעסטירען געגען דעם, אבער קיינער פון זיי האט ניט פראטעסטירט געגען דער רעזאלוציאן און זי איז אויף אזא אופן איינשטימיג אנגענומען געווארען פון דער גאנצער קאנווענשאן.

מר. ה. וויינבערג
פרעזידענט פון׳ם 'אידישען זשורנאל׳׳
שיקט
געלד קיין רוססלאנד
לויט׳ן טאגעס קורס
מיר שיקען אויך טעלעגראפיש.
געלד געשיקט נאך אלע טהיילען פון : : דער וועלט. :

קאראלענקא פראצעס אנגעפאנגען

(ספעציעל צום אידישען זשורנאל)

פעטראגראד נאוועמבער 21

דא האט זיך היינט אנגעפאנגען דער פראצעס פון דעם בעוואוסטען רוסישען שרייבער קאראלענקא, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען פאר אן ארטיקעל וועלכען ער האט געשריבען אין צייט פון בייליסעס פראצעס וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען אין ריטועלען מארד.

קאראלענקא איז דאן אין ארטיקעל ארויס פערטהיידיגענדיג בייליסען און האט בעשולדיגט די רעגירונג ווייזענדיג אז דאס איז ניט מעהר ווי א בלבול.

ליעבע, האס און ראכע

אן אינטערעסאנטער און שפאנענדער ראמאן

בעארבייט פון ל־מ־ד.

(308־טע פארזעצונג)

די טרעהרען האבען זיין שטימע דערשטיקט, בעטענד האט ער זיינע הענד צו איהר אויפגעהויבען.

זי האט איהם צו איהרע פיס געזעהן — אין דאס ניט קיין טרוים געווען, — ער איז פון איהר, ווי אלע אנדערע צוריק ניט געוויכען.

— פריעדריך —

מיט אן אויפגעשריי איז זי נעבען איהם אנידער געזונקען. ער האט איהר שטירמיש ארומגענומען, און האט איהר פעסט, פעסט צו זיך געצויגען, ריכטיג ווי זי געהערט יעצט, מעהר ווי אימער, נור איהם — איהם, דעם אויסגעשטויסענעם.

א לאנגע צייט האבען זיי זיך ארומגענומען געהאלטען. אז אמאליע האט לאנגזאם דעם קאפ אויפגעהויבען, איז איהר געזיכט מיט טהרערען איבערגעגאסען געווען.

טרענק האט איהר ביידע הענד אנגענומען און האט זיי, אויס דאנקבארקייט שטירמיש געקושט.

— דו ביסט מיין ׳טעריען, מיין גאט, מיין אלעס, האט טרענק ערגריפען געמורמעלט, אנבעטענד ווי אונגליקליך איך בין, בין איך דאך רייך דורך דיין טרייהייט און ליעבע.

א גליקליכער שמייכעל איז איבער דער פרינצעסינס געזיכט אריבערגעפלויגען, און וועהרענד זי איז נאך אויף איהרע קניע געלעגען, האט זי די הענד צום הימעל אויפגעהויבען און מיט פולע אויגען טרעהרען האט זי געשטאמעלט:

— איך דאנק דיר, פאטער אין הימעל, וואס איך זעה איהם אזוי ווידער! איך וואלט דאס לעבען מעהר ניט איבערגעטראגען, ווען ער וואלט זיך פון מיר אבגעווענדעט, ער פאר וועלכען איך האב עס געטהאן!

די אונגליקליכע פרינצעסין, וואס האט אזוי פיעל פון זיינעטוועגן געליטען, האט זיך יעצט דורך זיין דאנקבארקייט בעלוינט געפיהלט.

נאכדעם ווי זי האט איהם אלעס דערצעהלט, וואס האט מיט איהר די גאנצע צייט פאסירט, האט ער איהר אויך זיינע ליידען געמוזט שילדערען.

פלוצלונג האט זי א שוידער געטהאן, ווען זי האט פון זיינע רעד פערשטאנען, דאס ער וויים נאך ניט, דאס זיין מוטער איז געשטארבען.

זיך ענגער צו איהם צודריקענדיג האט זי איהם אנגעהויבען אויף דאס שווערע פארצובערייטען.

— אלמעכטיגער גאט, אמאליע — זאל איך איהר נאך אויך פערלירען — אדער א טויטליכע בלאסקייט האט זיך איף זיין געזיכט אויסגעשפריט, האט דער גרויזאמער שיקזאל פון איהם זי שוין געראובט? דו וויינסט, אמאליע, וויינסט איבער מיין מוטערס טויט, אה גאט אין הימעל — דאס איז שוין צופיעל!

וויינענד האט זי איהם ארומגענומען. זי האט איהם דעם לעצטען גרוס פון זיין שטערבענדער מוטער געבראכט, און שווער איז זיין קאפ אויף זיין ברוסט אראבגעזונקען, ער האט אין זיין טרויסטלאזען שמערץ קיין ווארט ניט געקענט ארויסרעדען, נור איין מאל האט זיך זיין ברוסט פון קראמפפהאפטען שלוכצען אויפגעהויבען.

ווען אמאליע האט איהם דאן אויך פון טרענקס טויט מיטגעטהיילט, האט ער איהר שטיל און שווייגענד צוגעהערט.

אז זי האט געענדיגט, האט ער שטיל טיעף טרויעריג פון זיינע פלענער צו אנטלויפען, איהר אנגעהויבען צו דערצעהלען. ווען ער האט דערמאהנט דאס בילד ווי ער וועט זיך אין זיכערהייט געפינען, האפט ער אויף די הילפע פון זיין פעטער פראנץ — איז אמאליע געצוואונגען געווען, דיעזע האפנונג פון איהם צונעהמען, אינדעם זי האט איהם פון פראנץ'ס טויט דערצעהלט.

— וויל מיר דען אלעס, אלעס אין מיין אונגליק פערלאזען? האט דער געפאנגענער טיעף שמערצליך אויסגערופען. נור דו ביזט מיר געבליבען — און די וועסט מיר בלייבען, אמאליע, דו מיין לעצטע האפנונג, מיין איינציגעס גליק!

— דיין ביז צום טויט, פריעדריך! האט זי שטיל געזאגט, מיין לעבען וועט פון קיין גליק, פון קיין פרוידע מעהר וויסען, אזוי לאנג ווי דו ליידעסט אזוי. איך וועל נור דאפיר לעבען און ווירקען, דיר די פרייהייט צו פערשאפען, ווארום איידער איך וועל דיר פון דיעזען שרעקליכען קערקער ניט בעפרייען, וועל איך קיין רוהע ניט האבען.

ער האט איהר פעסט צו זיך צוגעפרעסט ארומגענומען געהאלטען און אזוי האבען זיי זיך איינער דעם אנדערען אין די אויגען געקוקט.

אינדעם האט מען אין טהיר אנגעקלאפט. די צייט איז פאראיבער געלאפען — יעצט האט זיך אמאליע ווידער געמוזט פון איהם שיידען.

טרענק האט פון שמערץ ניט געוואוסט וואס צו טהאן. אין ווילדען ליידענשאפטליכען שמערץ האט ער די געליעבטע צו זיך צוגעפרעסט — ווען — ווען וועט ער זי ווידער זעהן?

— פערלאז זיך אויף גאט, פריעדריך — ער וויים, דאס דו ליידעסט אונשולדיג, האט אמאליע געשטאמעלט, איך וועל קיין מאל ניט אויפהערען פאר דיין פרייהייט צו ווירקען און פאר דיר צו בעטען! מיין ליעבע צו דיר איז ריינער, עדעלער געווארען, איך האב אויף קיין גליק פאר מיר ניט מעהר, איך בעט נור פאר דיין גליק!

עס האט ווידער שטיל געקלאפט.

מיט א הערצרייסענדען זיפץ איז טרענק נאך א מאל פאר איהר אויף די קניע געזונקען.

— פערלאז דו מיר ניט, אמאליע, דו ביסט דאך מיין איינציגע האפנונג! ווען דו וועסט זיך נאך אויך פון מיר אבווענדען, דאן — וועל איך משוגע ווערען — אדער שטארבען!

— פריעדריך — אום גאטעס ווילען, ווייסט די ניט, דאס מיין ליעבע איז אונפערגענגליך? א, גאט אין הימעל, קען עס נאך א שווערערע זאך געבען, ווי אזא שיידונג? פריעדריך, האב רחמנות, רייס מיר ניט דאס הארץ אין שטיקער — איך — איך וויל דא בלייבען — דיין עלענד טהיילען — מיט דיר שטארבען —

— זי איז פון די פיס געפאלען. דא איז ער אויפגעשפרונגען איהר צו האלטען. יעצט, ווען ער האט איהר אזוי עלענד אין געבראכען געזעהן, האט ער זיין זעלבסט בעהערשונג ווידער געפונען.

— געליעבטע, שטארק זיך, דוא מוזט מיר פערלאזען, דו מוזט אין דער וועלט צוריק קעהרען, ווי קענסט ד זאנסט פאר מיין בעפרייאונג ווירקען? זיי מוטהיג און שטארק, אמאליע —

זיינע ווערטער האבען איהר געקרעפטיגט נאך אמאל האט זי זיך אין ליידענשאפטליכען שמערץ אויף זיין ברוסט געווארפען — דאן האט זי זיך מיט געוואלד פון איהם אבגעריסען.

גאט זאל דיר היטען געליעבטער, האט עס נאך אמאל שטוינענד פון איהר מויל געקלונגען.

דאן איז זי צום טהיר צו, האט דעם שלייער ווידער אראבגעלאזען און גלייך נאכדעם איז זי פערשוואונדען געווארען.

בעטויבט פון שמערץ, איז טרענק אנידער געזונקען, אין דיעזען אויגענבליק האט זיך די אויסגעברענטע ליכט אויסגעלאשען.

(פארטזעצונג פאלגט.)

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטהער הער רעדאקטאר!

ערלויבט מיר צוזאגען מיין פערזענליכע מיינונג בנוגע אייער לעצטען עדיטאריעל וועגען דער קאנגרעס פראגע.

פיעלייכט וואלט געווען א פלאן צו אפעלירען צו אלע קענעדער אידען, וואס וואוינען אין קענעדע, דאס זיי זאלען צוזאמענרופען פערזאמלונגען פון אלע זייערע איינוואהנער. און בעשטימען אלע בעדינגונגען, וואס אנבעלאנגען דער קאנגרעס פראגע.

עס זאל טאקע אויך אנגעוויעזען ווערען ווער עס זאלען זיין די פיהרער פון קאנגרעס. פערשטעהט זיך אז נאר אזעלכע, וועלכע זאלען בעקומען די ערלויבניש פון אלע קענעדער אידען. אזעלכע ביי וועלכע דער דעמאקראטישער געדאנק איז די הויפט לאזונג.

עס פערשטעהט זיך אז דאס איז פערבונדען מיט אויסגאבען. אבער וועלכער איד וואלט זיך ענטזאגט בייצושטייערען צו אזא זאך?

עס איז שוין צייט אז מיר זאלען ערוואכען פון אונזער לאנגען שלאף, און זעהען וואס מיר קענען טהאן פאר אונזערע ברידער און שוועסטער וועלכע ליידען יעצט אזוי פיעל אויף דער צווייטער זייט ים.

יעצט איז די פאסיגע צייט דאס מיר זאלען דערפאר שאדענזאץ מאהנען.

האפענטליך דאס פיעלע וועלען זיך אינטערעסירען אין מיינע ווערטער, אזוי זיי וועלען נישט בלייבען קיין קול קורא במדבר, פערבלייב איך מיט אכטונג,

מ. פיין,
פיטערבארא אנטאריא.

כשרות דירעקטארי

פון די דריי פעראייניגטע רבנים.

דיעזער פלאץ איז אפען פאר יעדען

הענדלער פון כשרות פאר זעהר א ביליגען פרייז צו מאכען בעקאנט זיינע ביזנעס אין שטאדט.

אויב ער האט געשלאסען זיינע אבמאכונגען מיט די דריי פעראייניגטע רבנים וועלכע זוכען אכטונג צו געבען אז די הפקרות זאל ניט איינגעווארצעלט ווערען צו ווייט, דאן זאל ער זיך מעלדען אין אפיס פון זשורנאל.

פאלגענדע האבען זיך געמעלדעט ביז יעצט:

בושטערס

בארענשטיין וויינראוטס
80 עליזאבעט סטריט
בארענשטיין וויינראוטס

134 עליזאבעט סטריט
מ. ראזענבערג 47 אגוסטא עוועניו

וואירשט

א. דאלגינס 442 אדעלייד סטריט

רעסטאראנטע

ס. גאלדבערג 63 עליזאבעטה סטריט

פערלאנגט א פעהיגען באי מיט א בייסיקעל פרעגען אין „זשורנאל"

87 WAGONS (COUNT THEM) DELIVER BOTTLED MILK AND CREAM TO OVER 27,000 HOMES EVERY MORNING
CITY DAIRY CO.
PASTEURIZING AND BOTTLING ROOM AIRY-BEAUTIFULLY LIGHTED AND VENTILATED BY IMMENSE SKYLIGHTS. NO CONTAMINATION FROM DUST AND SMOKE FROM RAILROADS ETC.
BACTERIOLOGICAL AND TESTING LABORATORY ESTAB. 1900. (10 YEARS AHEAD OF THE CITYS) WE EXAMINE OVER 93000 SAMPLES OF MILK AND CREAM YEARLY
BABY MILK LABORATORY ESTAB. 1913. DURING PAST YEAR WE SUPPLIED TORONTOS BABIES WITH 146,000 BOTTLES
LAUNDRY - 62400 PIECES LAUNDERED IN 12 MONTHS - EACH OPERATIVE GETS A CLEAN WHITE SUIT EVERY MORNING FREE OF COST
CITY DAIRY EMPLOYEES ARE "DOING THEIR BIT" - 68 HAVE ENLISTED. F. HILLIAR KILLED IN ACTION APR 24 1915.
CITY DAIRY CO. LIMITED
THIS PICTURE SHOWS ABOUT HALF OF OUR EMPLOYEES. FULL PAY ROLL 475 PERSONS.
ENTRANCE TO CITY DAIRY 740 ACRE FARM WHERE CERTIFIED MILK IS PRODUCED UNDER SUPERVISION OF ACADEMY OF MEDICINE TORONTO
CITY DAIRY FARM VIEW - PART OF OUR HERD OF 241. TUBERCULIN TESTED AND NEARLY ALL PURE BRED.
MILKING - CITY DAIRY FARM - EACH COW CAREFULLY WASHED WITH WARM WATER AND DRIED WITH A FRESH TOWEL BEFORE MILKING
CITY DAIRY COLLECTING AND SHIPPING STATION WOODSTOCK ENABLES US TO SEND MILK TO TORONTO IN IDEAL CONDITION - ICED -
WOODSTOCK INTERIOR - EQUIPPED WITH CAN-WASHING AND STERILIZING OUTFIT, ICE MACHINES ETC. CITY DAIRY CLEANLINESS OBTAINS.

קוקט ניט אויף דעם וואס מילך איז עטוואס טהייערער געווארען-מילך איז נאך אלעס די געזונסטע שפייז

ווען איהר דענקט וועגען מילך האט אין זינען סיטי דיירי־א וועלט בעריהמטע דיירי וואו זויבערקייט איז די מאטא אין אונזער אבטהיילונג

ריינקייט און פרישקייט דאס בעקומט איהר אין יעדער פלאש מילך קריעם, אדער פוטער

טויזענדער קינדער האבען זייערע רויטע באקען צו פערדאנקען סיטי דיירי מילך, אלע נוצען עס-נוצט איהר עס שוין אויך?

אויב ניט טהוט עס היינט. געדענקט „סיטי דיירי" איז היינט דאס שטאלץ-ווארט

ארבייטער פערלאנגט

רעגס ארבייטער פערלאנגט קיין גועלף אנטעריא. איין רעג פיקער און איין רייסער. גוטע ווייזשעס סטעדי ארבייט. אדרעס :

Bochner Bros, 57 Gorden St. Guelph Ont.

אויך נאכפרעגען אין 88 גרענדזש עוו. טאראנטא.

8875—11—23

פערלאנגט א באי פאר א מענער פאר־נישינגס סטאר. שרייבען צו

G. Moses Box. 666 Sudbury Ont

8797—11—28)

פערלאנגט א באי צו לערנען בייז עמ־בראידערי. נאוועלטי עמבראידערי קאמפ. 191 אדעלייד סטריט וועסט.

8904—11—23

פערלאנגט מיידלאך אלס אפערייטארס ביי בלומער פענטס סטעדי ארבייט אויף אנפאנגערס. פרעגען 18 באלדווין סט.

8900—11—23

פערלאנגט מיידלאך עקספיריענסד פענטס אפערייטארס פרעגען דזשייקאבס און די ארט טיילארינג קארנער קאלעדזש און מארקהעם

8893—11—23

פערלאנגט פינישערס און בושלערס סטעדי ארבייט נאכפרעגען 456 קווין וו.

8892—11—24

פערלאנגט בייסטערס, א מיידעל פאר ארעם סערדזשערס, אונטערפרעסערס און מיידלאך פאר קענוועסען רעק און מאר־לען לעפעלס ביי מענער ארבייט. נאכפרע־גען ראזמינסקי 221 ריטשמאנד סטריט וועסט.

8906—11—24

פערלאנגט א בלאקער פאר קעפס און פרעסערס ביי קעפס. פרעגען ענסלי און דייניען 52 וועלינגטאן סט. וועסט.

8911—11—22

פערלאנגט א באי 6 דאלאר א וואך סופלייד מיט א בייסיקעל פרעגען סאנט דזשארדזשעס קלינינג און פרעסינג קא. 1½ בלור סטריט וועסט.

פערלאנגט זאפארט מיידלאך פאר טרי־מינג סטעדי ארבייט גוטע ווייזשעס. פרעגען מילער מאנופעקטשורינג קאמ. 251 מיטשעל סטריט נאהענט צו קארל־טאן.

8915—11—24

פערלאנגט אגענטען צו פערקויפען א דויערהאפטען ברעס פאליש, ענטהאלט קיין עסיד.

Real Estate

צו פערענטען

צו פארעדען א בעקער שאפ מיט 3 גוטע איוועגס נאכפרעגען ל. יאללעס 379 קווין וועסט

8890—11—23

פלעט צו פעררענטען 3 רומס, ספערייט געז מיטער, סינק און קיטשען פארנים. 2 קליידער שאפס און א טוב פיר סטא־ריידזש אין 124 מיידזשאר סטריט.

8837—11—22

צו פעררענטען א פלעט פון 4 רומס ספערעט געז און סינק בילינ רענט. 7 קעזמיר סטריט אנטגעגען רייערסאן סקוהל אויף סאנט פעטריק סטריט.

8899—11—23

אפארטמענט 5 רומס באד רום סטיעם היטעד אלע קאנוויניענס 18 דאלאר פרעגען 42 וואלטאן סטריט

8885—11—23

א הויז פון 8 רומס מיט אלע קאנווינ־יענס צו פערענדען $17 א מאנאט אין 12 קעמערען סטריט. פרעגען 87 יוניווערסיטי עוועניו.

8903—11—23

צו פערענטען א 9 רומיגע הויז ביליג רענט 295 סימקאָ סטריט. פרעגען דר. פיוניק קווין און ספידיינא טעלעפאן אדעלייד 4067

צו פעררענטען א פלעט אדער א דאבעל פארלאר. פרעגען 112 מארקהאם סט.

8913—11—24

צו פעררענטען 2 שעהנע רומס 153 יוראן סטריט.

8912—11—24

צו פעררענטען 3 אדער 4 רומס אין 104 באלדווין סטריט

8917—11—24

צו פעררענטען א פלעט פון 4 רומס מיט אלע קאנוויניענס אדער האלטען די הויז אין פארטנערשיפ. פרעגען 212 מיקאל סטריט

8916—11—22

בין וויליג צו צאהלען 25 פראצענט פראפיט מען קען מאכען א שעהנעם לעבען. נאכפרעגען פון 7 ביז 8 פאר נאכט. טהאמאס דזשעסטאן 300 ריטשמאנד סטריט וועסט.

8918—11—26

BUSINESS CHANCES
ביזנעס קויפען און צו פערקויפ,

צו פערקויפען א גראסערי סטאר גא־ראנטירט צו מאכען א פיינעם לעבען, אור־זאכע קען ניט אטענדען. פרעגען 613 קווין סט. וועסט.

8857—11—23)

„אויף שמחות און אונטערהאלטונגען"

ביי א ברית וועלכער איז שטאטגע־פונען אין 636 בלור סטריט וועסט ביי מר. סילווערמאן איז געזאמעלט געווארען 19 דאלאר פאר די מלחמה קרבנות. דאס געלד איז געזאמעלט געווארען פון א קליינע צאהל מענשען.

——) : : (——

מר. שערמאן פון 180 קריסטי סט. און מר. סילווערמאן האבען דאס געלד גע־בראכט צו מר. ה. וויינבערג פרעזידענט פון אידישען זשורנאל.

3243

אויף א ברית ביי מאריס בערמאן 3 אגוסטא עוועניו איז קאלעקטעט געווארען פאר די מלחמה ליידענדע 14 דאלאר. דאס געלד איז געזאמעלט געווארען דורך מא־ריס סילווערמאן פון 2 קענזינגטאן פליים.

3242

פון א וועט פון שעפ און הורוויטש 1 דאלאר פאר די מלחמה קרבנות געבראכט פון ס. עפשטיין.

3244

פארזיגעלטע טענדערס געמארקט "טענדערס פאר אבפאל פאפיער" און אד־רעסירט צום אונטערצייכענטען, וועלען ווערען אנגענומען אין דיזען אפיס ביז מאנטאג דעם 27-טען נאוועמבער 1916 פאר דעם צוזאמענגעהמען און אוועקנעה־מען אבפאל פאפיער פון איין יאהר, דריי אדער פינף יאהר פון דעם סענאט־הויז און קאמאנס און פון אלע אנדערע בילדינגס וואס ווערען בענוצט פון די פערשידענע אבטהיילונגען פון דער דאמיניאן רעגיע־רונג אין אטאווא.

בלויז טענדערס וואס זיינען אויסגע־מאכט אויף פארמס וואס דיזער דעפארט־מענט גיט ארויס וועלען ווערען גענומען אין אנבעטראכט.

ספעסיפיקיישאנס וועגען דעם סערוויס און פארמען פון טענדערס קען מען בעקו־מען אין אפיס פון סופריטענדענט פון סטיישענערי קארנער דאלהויז און יארק סטריט אטאווא, וואו מען קען בעקומען אלע נויטיגע אינפארמאציעס.

דזש. דע ל. טאשע

קעניגס פרינטער און קאנטראלער פון סטיישאנערי,

דעפארטמענט פון פאבליק פרינטינג און סטיישאנערי.

אטאווא נאוועמבער 7 1916.

אלע זיינען איבערצייגט אז דער איינציגער איז

חזן קאפלאן

וועלכער דארף פאטראנייזט ווערען פון יעדען אידען. ווער עס פאטראנייזט חזן קאפלאן דער טהוט זיין מענשליכע פליכט. זייט וויסען דאס קיין אנדערער האט זא פיעל גוטעס אויפגעטהאן פאר די אידען אין טאראנטא די לעצטע 11 יאהר ווי דער בעוואוסטער רעוו. מ. קאפלאן פון 166 דזשאהן סטריט.

טעלעפאן אדעלייד 1545. אפיס טעלע־פאן אדעלייד 239.

מוהל ומסדר קדושין.

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY

באנאווענטשור יוניאן דעפא. מאנטרעאל

מעגליך	געהט אב 7.25 נאכמיטאג	אושען לימיטעד

מאריטים עקספרעס

טעגליך, אויסער שבת, 8.15 מארגענס

סליפערס פאר דער גאנצער רייזע

מאנטרעאל און האליפאקס

קאנעקשאן פאר סיינט דזשאהן, די סידני, פרינס עדווארד איילענד, ניופאונדלאנד

ע. טיפפין דזשענעראל וועסטערן אגענט

51 קינג סטריט איסט, טאראנטא.

עס איז געמאכט געווארען אויף א פאר־טי אין 123 בעווערלי סטריט פאר די מלחמה ליידענדע $8.36 די קאמיטע איז געווען וויליע ליבערמאן, אמרקס ווארקא, סעם סיימאן, הערי קוזין.

3245

אברהם קאהען
בארריסטער
נאטארי פאבליק
קאמישאנער פיר לעהמען
אפידייוויטס
Office, Sun Life Building
60 VICTORIA STREET
Main, 2684
Residence, 7 Salem Ave. JUNCTION 1545

דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין סטריט וועסט
קארנער קווין און מעקאל סטריט
DR. M. KATES, Dentist
218½ Queen St. West
Phone Main 1979

וויל איהר איין זינגער מאשין פאר הויז אדער שניידער נייע און סעקאנד הענד מאשינען פערקויפט צו ביליגסטע פרייזען.

L. BREITSTEIN
614 College St. Tel. Col 8531

מעקלאוד ווילבייסיקלס פיר קעש
ר. דז. מעקלאוד
181 קינג סט. וו. פאן אד. 1682

חזן מאנעוויץ
מוהל ומסדר קדושין

אלע זיינען שוין איבערצייגט אז ער איז א פינסטלער א מוהל, און מסדר קדושין רופט איהם און איבערצייגט זיך.

אדרעס 233 בעווערלי סט. טעלעפאן קאלעדזש 2033.

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קארנער סט. פעטריק סט. און ספע־דיינא עוו. אפיס טעלעפאן קאלידזש 6073, הויז טעלעפאן קאלעדזש 6937

כשר וואורסט פעקטארי

איהר בעקומט ביי אונז אימער די געשמאקסטע, פרישעסטע און בעסטע פאסטעד, טעם. ווארשט. סא־לאמא. פאסטראמא. צונגען און אלע סמוק פליישען און פיש.

פערלאנגט איבעראל טערדימאן'ס כשר פאסטעדיש מיט'ן רויטען לייבעל.

266 פארלאמענט סטריט
טעלעפאן מיין 909
אורדערס דעליווערט איבעראל

ספעריים רום סיסטעם
די וויליאמס
קארטיידזש און סטארידזש קא.
טעלעפאן קאלעדזש 252

דזשענעראל קארטיידזש אויפזשענטס 368 ספעדיינא עוו. טאראנטא, אנט. באגאזש, פיאנאס און אלע סארטען פארנישור געמופט און געסטארד. שטוב זאכען געפעקט און געשיפט ביי עקספערטען.

ווערהייזער: 561 קווין סטריט וועסט

צוגערעסטע וועגען. פלעזשור טריפס.

[illegible]

הודעה מהרב מאיר צבי לעווי 108 אלדריין טעלעפאן קאלעדזש [illegible]

איהר נעמט זיך צו יעדער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים שאלות, דין תורות, עצות, סגולות [illegible] אויך צו פאסלען אלער [illegible] ביטוחין מאן אונד [illegible] אידישע דין און אויף סדרי קדושין. וואדום ואלט איהר אין [illegible] צייט אוועק [illegible] אומזיסט [illegible] אלערליי נארישקייטען, ווען איהר קענט בעקומען חופה וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע צופרידענ־הייט, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזארגען. נאם וועל איך געבען א גוטען מזל אין מיין הויז.

סימכ אין הויז, אדער טעלעפאנירט [illegible] איבערגעטראגען אדרעס.

קאנטאר וולאדאווסקי

רופט זיך און איבערצייגט אייך קאנטאר'ליים קענען זיך אויך אנגאזשי־רען פאר שמחות. זיין וואהנונג איז 52 בראנזוויק עוועניו, און זיין טעלעפאן איז 1076 קאלעדזש.

פיר ארימע אומזונסט.

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאני ——

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
NY WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפי־סעס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די בי־ליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנ־טראקטען מא־נאטליך אונד יעהרליך. 10 מע־ראלי סטריט. טע־לעפאן אדעלייד 3087.

ביינאכט און זון־טאג טעלעפאן נירם קאלעדזש 4319

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 10 TERAULEY ST

מר. דייוויס
פון 167 עגנעס סטריט

ווינשט בעקאנט צו מאכען, דאס איך מאך באיעס סוטס און גויערלס קוטס האלסייל און רי־טייל קומט און איבערצייגט אייך.

ל. יאללעס'עס
אלטער יישאן סייל

די וואך סופען מיר שוין אין אונזער נייער פערגרעסערטער בילדינג, און צוליעב דעם וועלען מיר אויספערקויפען א גרויסען טהייל פון אונזער סטאק אויף רעדוצירטע פרייזען

מיר מוזען עס טהון, ווייל איז אונזער נייער פערגרעסערטער סטאר מוזען מיר מאכען פלאץ פאר אונזער נייעם סטאק

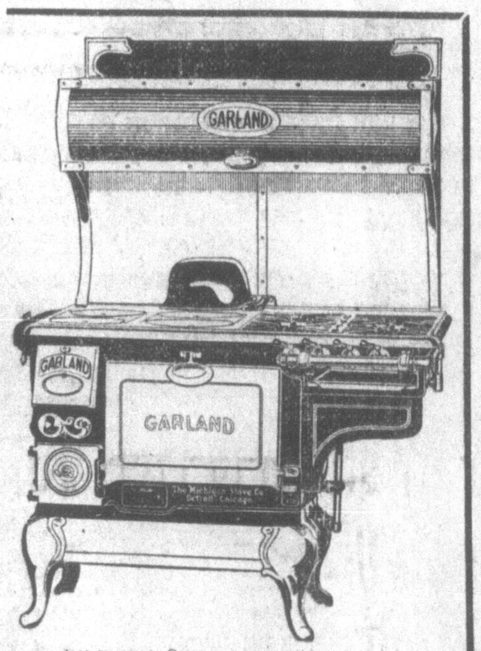

GARLAND
GARLAND
GARLAND
The Michigan Stove Co. Detroit Chicago

צו וואס דארפט איהר יוזען 2 סטאווס אין קיטשען, ווען איהר קענט קויפען איין קאמבינייישאן קאלין און גאז סטאוו ביי ל. יאללעס. שפארט אייך פיעל ארבייט און פערנעהמט ווייניג פלאץ דער גארלאנד סטאוו איז גאראנטירט צו געבען גוטע סאטיספעקשאן און ווייניג לייבאר אין קיטשען.

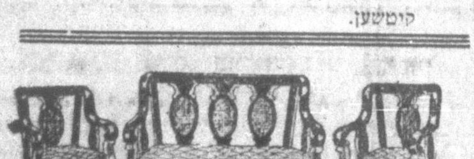

בופעטען

אין דזשעקאביען פיומד אוק

פופציג פראצענט ביליגער ווי דער רעגולער פרייז

גרויסע רעדוצירטע פרייזען אויף אלע סארטען

פארניטשור

דיינינג רום סעט קאמפליט

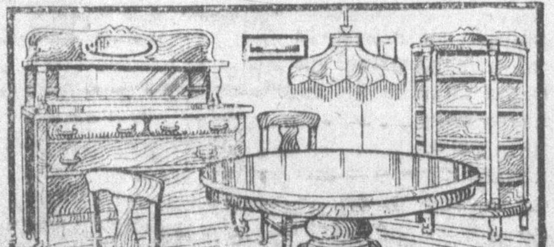

אין אמעריקאן וואלנאט, וויליאם ענד מערי פיניש — רעגולאר פרייז $125.00

סייל פרייז $87.50

מיר האבען פון דעם נור דריי סעטס און ווער עס וועט קומען פריהער, דער וועט זיי בעקומען.

קיטשען קאפבאארדס מיט גרויסע גלעזערנע טהירען און פיער שי־פלאדען רעגולער פרייז $18,00

סייל פרייז $13,50

ווייסע נעסעל בעטען

רעגולאר $4.50 סייל פרייז $3.00

L. YOLLES 379 Queen St. West Phone Adel. 1345

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251-253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.
Entered as Second Class Mai Matter at G.P.O. Toronto. Ontario
January 22nd. 1913

ווי לאנג נאך וועט דויערן דער קריעג?

ווי לאנג נאך וועט דויערן די מלחמה?

פון דעם ערשטען טאג זייט די מלחמה איז אויסגעבראכען ביז דעם היינטיגען טאג, זוכען פערשידענע קריעגס עקספערטען צו געבען דעם ענטפער אויף דעם און נים איין ענטפער, וועלכען מען האט בעגרינדעט מיט אלע רמזים, אז עס מוז זיין אזוי, האט זיך אויסגעלאזען מיט גאר־נים.

דאך ניט קוקענדיג אויף די אלע דורכגעפאלענע ענטפערס, זעצט מען אלעס פאר צו זוכען ווייטערדיגע ענטפערס, אויף דער אנגעווערהטאגטער פראגע. "ווי לאנג נאך וועט דויערן דער קריעג", און לעצטע וואך אליין זענען אנגעקומען א גאנצע רייהע מיט ענטפערס אויף דיעזער פראגע, און מערקווירדיג אלע זענען זיכער, אז נור זיי האבען דעם ריכטיגען ענטפער צום רעטעניש.

אזוי איז איין אמעריקאנער עקספערט זיכער אז די מלחמה וועט זיך נאך ענדיגען דאס יאהר, א צווייטער ווידער, דער ענגלישער דזש. ה. גארווין, ברענגט א רייהע פאקטען און ציפערען צו צייגען אז די מלחמה וועט זיך אפילו אריינציהען אינ'ם יאהר 1918, און דער אונגארישער גראף און געוועזענער פרעמיער אלבערט אפפאני פערזיכערט, אז נאך דעם ווינטער וועלען זיך אנהייבען די פריעדענס פערהאנדלונגען, און נאך די אלע פיעלע ענטפערס בלייבט אלעס די זעלבע פראגע, ווי לאנג נאך וועט מלחמה דויערן.

לעצטענס האט דער געוועזענער ענגלישער פלאטען־מיניסטער, ווינסטאן טשורטשהיל געפרובירט געבען אן ענטפער אויף דער פראגע. צוגליעדערענדיג די יעצטיגע לאגע פונ'ם קריעג, מיט אלע איהרע גרעסערע און קלענערע שלאכטען, קומט ער צום שלום:

"מען מוז תמיד געדענקען, אז דיעזע מלחמה איז די מלחמה פון ארמייען, וועלכע רעפרעזענטירען די כחות פון די פעלקער און זי וועט בעשלאסען ווערען נור דורך די מענשען וואס וועלען געטויט ווערען. עס איז נים א מלחמה פון פאזיציעס, ווייל קיין בעשטימענדע פאזיציעס זענען גאר ניט פערהאן, קיינע סטראטעגישע פונקטען עקזיסטירען נים. עס איז די מלחמה פון מענשען, און עס פעהלען אין גאנצען יענע אלע פיזישע בעדינגונגען, וואס האבען צו טהאן מיט סטראטעגישע צוגען.

די מלחמה געפיהרט פון די טראנשעען האט מיט אלעס אוועקגעמאכט. אין ושאלעוועט מען ניט נור קיין מענשען, קען מען יעדע פאזיציע האלטען מאנאטען און אויך יאהרען.

עס איז א מלחמה פון מענשען און אויך פון מאשינען. און די פיהררערשאפט אין דיעזער מלחמה בעשטעהט נור אין וויסען ווי אזוי צו בענוצען די מענשען און די מאשינען. זיעגען אינ'ם קריעג קען מען, שלאגענדיג די מענשען מיט די מאשינען, פערלירען די מלחמה מיינט אויך דאס וועלען בעזיעגען די מאשינען מיט מענשען. און וואו דער שונא וויל בלוט און פלייש שטעלען געגען שטאהל און פייער, מוז דאס לעצטע זיעגען".

און רעדענדיג וועגען דיעזען קאמפף וואס די מענשליכע אברים פיהרען מיט די אייזערנע גראנאטען, קומט ער צו דער איבערצייגונג, אז:

"יעדעס יאהר ווערען נייע זעקס הונדערט טויזענד דייטשע יונגע לייט מיליטער־פעהיג, און ביז וואנען דיעזע אלע קוועלען וועלען ניט פערצעהרט ווערען, מוז דער קריעג אנגעהן, און יעדעס גענומענע לעבען דארף וועניגסטענס קאסטען א לעבען. די מלחמה איז דארום א לאנגע. און אום צו פערקירצען איהר מוז מען די אויסערגעוועהנליכסטע מיטלען אנווענדען, אום די צייט צו פערקלענערען".

האנאריעבל טשורטשהיל, פערשטעהט זיך גוהט, אז סוף כל סוף וועט דער זיעג זיין פאר די אליאירטע, אבער מען מוז צאהלען א לעבען פאר א לעבען, און כל זמן די דייטשען האבען גענוג קוועלען פאר נייע לעבענס, וואס זענען מיליטער־פעהיג, הייסט עס וועט דער קריעג דויערן, סיידען די פיהרער וועלען געפינען מיטעל ווי אזוי איהם צו פערקירצען.

טשורטשהילס נבואה וועגען דעם ריער פון דער מלחמה איז א שרעקליכע דאך איז זי פארט נעהענטער צום אמת, וואס דארף ענטפערען אויף דעם ווי לאנג די מלחמה דארף נאך דויערן.

כל זמן דער מלחמה־משוגעת וועט אנהאלטען מיט דער זעלבער ביטערקייט, און כל זמן יעדער איינער וועט דענקען און זיין איבערצייגט, אז ער איז דער זיעגער, אדער די מלחמה מוז זיך ענדיגען מיט אנעקסיעס, איז דא א געפאהר, אז נאך לאנג וועט אייראפא צאהלען מיט „א מענש פאר א מענש“.

כל זמן די קריעגס־צדדים ענטזאגען זיך ניט פון דעם מלחמה־דורשט איז צו פריה צו ענטפערען אויף דער פראגע ווי לאנג וועט זי דויערן, ווייל דער היינטיגער קריעג האט פיעלע אלטע דאגמעס אבגעלייקענט, און צווישען זיי אויך יעטווידע איינרעכנונג, ווי לאנג עס קען דויערן דער קריעג.

וואו מען רעדט, און וואו מען טהוט

די יוגענד איז תמיד ענערגישער, און געגענזאץ צו די עלטערע, וועלכע רעדען פיעלייכט מעהר, אבער טהוען וועניגער.

דיעזער פאל איז ניט נאר מיט איינצעלנע לעבעדיגע מענשען, נאר אויך מיט גאנצע געגענדען, און אז דאס איז דער פאל, האט עס "וועסטערן קענעדע", דער יונגסטער טהייל פון דער דאמיניאן שוין געצייגט ביי פיעלע פאלען.

דער יקרות איז היינט די הויפט־פראגע פונ'ם טאג, און אין מזרח דארטען וואו די פאליטישע מאשין געפינט זיך, און פיעלעס וואלט געקענט געטהאן ווערען דעם איבעל צו פערקלענערען, איז מען אבער ווייטער ווי רייד ניט אוועק, און דאגעגען די ווייטע וועסט, האט געצייגט, אז אויך ביים יקרות קען זי מעהר טהאן ווי רעדען.

צו דער צייט, וואס אין טאראנטא און אין מאנטרעאל רעדט מען נאך אלעס וועגען אונטערזוכען דעם יקרות, האט שוין דער שטאדט־ראטה (סיטי קאנסיל) פון וויניפעג בעשלאסען צו עפנען שטאדטישע בעקעריען, און מילך און קוילען פלעצער, און די נויטיגע שריט ווערען שוין געמאכט עס צו פערווירקליכען.

דא ווי דארט זוכט מען צו לעזען דעם יקרות, ביי אונז בענוגענט מען זיך אבער מיט רייד, צו דער צייט וואס די וועסט זאגט פריהער דעם „נעשה“, איבערלאזענדיג דעם „נשמע“ פאר דער איסט.

דער איינפלוס פון א רוסיש־אידישען פאעט אויף ש. ש. פרוג

פון דר. בן־ציון שפייער

די אלטע רוימער פלעגען זאגען אז וועגען א געשטארבענעם, וועלכען מען האט געקענט פערזענליך, זאל מען ענטוועדער דערצעהלען די גוטעס וואס ער האט געשאפען, אדער גאר ניט רעדען וועגען איהם.

ווען איך געה איצט בעמערקען א פאאר ווערטער וועגען דעם אונלענגסט פערשטארבענעם נאציאנאלען פאעט, ש. ש. פרוג, וויל איך בעלייכטען צוויי זעהר וויכטיגע מאמענטען, וואס זענען אזוי נויטווענדיג צו וויסען, ווען מען וויל א פערזענליכקייט אין זיין שאפונג ריכטיג אבשאצען —

ערשטענס צו געפונען דעם אמת'ן פראטאטיפ וועלכען דער פאעט האט אם מייסטענס נאכגעפאלגט, און צווייטענס צו בעלייכטען די עפאכע וואס האט געווירקט אויף יענעם פראטאטיפ צו ווערען אן אריגינעלער שעפער און וועגוויזער פון א שוהלע אין אן אייגענארטיגע ריכטונג, און גלייכצייטיג פעסט צו שטעלען ווי ווייט דער תלמוד פון פראטאטיפ איז אוועק אן א זייט פון רבין, און זייענדיג דעם רבינס א תלמיד האט ער דאך פון אייגענע קרעפטען ארויסגעגעבען זיין אריגינעלעס, אויב אפילו א שוואכערע אריגינאליטעט ווי דער רבי האט ארויסגעצייגט אין זיין צייט.

נאדסאן איז דער יעניגער רוסישער פאעט וואס איז געוועזען דער פארגענגער, דער גייסטיגער לעהרער און דער מייסטער וועלכען פרוג איז נאכגעגאנגען אויב אפילו פרוג זעלבסט האט זעהר ניט געוואלט זיך מודה זיין און האט פיעל מאהל זיך מיהע געגעבען נאדסא'נס איינפלוס צו פערדעקען. אבער ערשטענס איז דאס פריגען אין דער רוסישער שפראך כמעט קיין מאהל נישט געלונגען און ווען עס איז איהם אביסעל ווען יא געלונגען, האט ער דערפון קיין מאהל ניט געוואונען נאר פערלארען.

אין דער אידישער שפראך איז זיין פרוג גליקליכער געווען אבער דערין האט ער פיעל דער שפראך זעלבסט, מיט איהרע אלע ספעציפיש אידישע אריגינעלע שטארקע און שוואכע זייטען צו פערדאנקען, אונטער וועלכע ער האט זיך געקענט בעשיצען ווי אונטער אן אלטען פארטוך פון א מאמען, אן אלטער פארטוך א צוריסענער, אבער דאך דער אייגענער טאמעס ווייל פאר נאדסאנען דעם זוהן פון א געוועזענעם אידען — איז שוין אונטער אזא פארטוך קיין פלאץ נישט געוועזען.

* * *

ווער איז געווען נאדסאן? און וואס פאר א פלאץ האט ער אין דער רוסישער ליטעראטור פערנומען? צו ענטפערען די זע פראגע מוז מען געדענקען די עפאכע, וועלכע האט נאדסאנען ארויסגעגעבען די אינדיווידואלע כחות פון דיזען פאעט אויף און וואס איז בעשטאנען דער צויבער פון זיין פילאזאפיש־פעסימיסטישער מוזע און די ריכטונג וואס ער האט בעשאפען אין דער רוסישער פאעזיע בפרט און אין דער שענער ליטעראטור בכלל.

נאדסאן איז געבארען געווארען אין 1862 אין א הויז פון א געטויפטען אידען און געהאט א מוטער א געבילדעטע בעגאבטע, פאעטישע און מוזיקאליש העכסט ענטוויקעלטע. און געשטארבען פון שווינדזוכט אין יאלטע אין יאהר 1886 און טראץ זיינע 24 יאהר איז ער דאך געווארען אונשטערבליך אין דער רוסישער ליטעראטור, ניט אכטענדיג וואס די אפיציעלע און קאזיאנע קריטיקער פון דער רוסישער ליטעראטור ווי סקאבטשעווסקי און טיכאמירא'ן האבען זיין טאלאנט געוואלט מיט שטויב (אויב נישט מיט בלאטע) פאררעקען אז די רוסישע שטודירענדע יוגענד זאל פאר זיינע צויבערליכע קלאנגען ניט אויסגעהן אז זאל חלילה ניט אויסגעפינען איין פינטעלע איד אין נאדסאנס פאעזיע.

זיינע וואונדערבארע שירים זענען געוועזען אויסגעגאסען אין סלאווישע פארמען, אבער דער טיעפסטער זיפץ אין זייער אמת'ר אויסגוס פון זיין נשמה — איז געווען אזוי ניי פאר די רוסען אז זיי האבען זיך געמוזט א וויילע פערטראכטען אויב זיין נשמה איז נאך געבליעבען אריענטאליש, ריכטיגער געזאגט — אידיש — אזוי ווי זיין אויסערליכער געשטאלט וועלכער איז געווען דארט, אין מאגער אין דונקעל בלאס, און האט דעם מזרח ענטפלעקט ווילענדיג אדער ניט ווילענדיג.

די מלחמה פאר'ן נאהענטען מזרח צווישען רוסלאנד און טערקיי צו בעפרייען די סלאווישע פעלקער פון באלקאן איז געווען א קאנטשט צו ענדע און די בעסערע עלעמענטען פון דער רוסישער געזעלשאפט האבען אנגעפאנגען אינסטינקטיוו צו פיהלען אז דער גאנצער זיסער חלום פונ'ם רוסישען פאלק צו האבען דעם שליסעל פון נאהענטען מזרח אין זייערע הענד ד. ה. די דארדאנעלען מיט דער ביזאנטישער סטאמבול, און זיין די פאקטישע בעלי בתים איבער'ן באלקאן

דיעזער גאנצער חלום האט זיך ניט נאר אינגאנצען צורינען, נאר די בעסערע און אויפריכטיגערע עלעמענטען האבען זיך ארומגעזעהן, אז דיעזער גאנצער זיסער חלום איז געווען ניט א טיעפע זעהנזוכט פון א פאלק וואס זוכט צו געפינען "זיינעם", וואס ער האט דורך אלטע היסטארישע סיבות פערלארען. נאר דער חלום איז געווען אויף איהם ארויפגעווארפען, און געשאפען האבען עס בעגאבטע מענשען וועלכע האבען דערפאר בעקומען הויפענס מיט געלד פון דער קארופטער רוסישער ביוראקראטיע און מיליטאריסטישע פיהרער, און פון דער גאנצער בלוטיגער רוסישער רעגיערונג.

די וואס האבען דאס גענומען פערשטעהן זיינען געווארען ענטוישט, פערביטערט און פערצווייפעלט. און די וועלכע האבען ניט געהאט קיין מוטה אנצושליסען זיך אין די ניהיליסטען פון יענער צייט, אדער האבען ניט געגלויבט אין דעם זיג פון פאלק אבער דער רעגיערונג דורך געוואלד־טהאטען. יענע זענען אריין אין זיך זעלבסט, האבען זיך גענומען גריבלען אין זייערע אייגענע נשמות, — און ווען זיי האבען די נשמות געפונען ליידיג די הערצער פערביטערט און גארענדיג נאך אן אינהאלט זיי האבען געוואלט פאר דער איבעריגער געזעלשאפט אויסגיסען זייער פערביטערט הארץ, ערקלעהרען דעם רוסישען פאלק אז זיי בלאנדזשען אויף דער וועלט. און האבען זיי [illegible] געוואוסט ווי אזוי וועט בעסער מיט'ן פאלק סענטימענט און פאלק־געפיהל זיך דורכצוזוערען, האט זיך דאן ענטפלעקט נאדסאן — דער רוס וואס האט אויסגעזעהן ווי א יונגער פרינץ פון בית־דוד מיט א בריליאנטענער כלא גוישער שפראך אויף זיינע ליפען, און ווען די סלאווישע פארמען האבען זיך פעראנדער געוויקעלט — זענען ארויסגעפאלען אריענטאלישע פערלען אלטע פערלארענע מזרח קלאנגען.

א יונגער א פרינץ פון א אלט און א גרויס פאלק, אבער וואס איז אזוי פערטאלטען געווארען, אז ער דערקענט זיך ניט. ווען ער לאכט אבער דערקענען איהם אנדערע, און צום ערשט טאקע די פיינד פונ'ם אלטען פאלק.

נאדסאן האט אנגעפאנגען צו די רוסען צו זינגען ווי א רוס, אבער קוים האבען זיי אין די עכט רוסישע פארמען דערשפירט אן אריענטאלישען אבקלאנג, מזרח שטראהלען אין מזרח אראמאטען, און די מעכטיגע פינסטערלינגע פון דער העכערער רוסישער געזעלשאפט האבען אנגעפאנגען דעם יונגען פאעט געבען צייכענעס ער זאל איבערציעווען זיין נשמה אזוי ווי זיין פאטער האט איבער געניצעוועט זיין פאספארט, און זאל זינגען וועגען עכט סלאווישע סוזשעטען אום צו פערדעקען פאר דער וועלט זיין אבשטאמונג, אויב ניט וועט מען איהם איבער זיין צערטליכקייט און שוואכען געזונד לייכט קענען צוטרעטען, האט ער מיט זיין פערבלוטעט הארץ מעכטיג געענטפערט "ניין".

א פאעט זינגט ווי דער פייגעל זינגט וואס גאט האט איהם אין זיין מויל אריינגעלייגט אבער ניט וואס די אדער יענע ווילען, און אויך שווארצע ראבען קענען צופיקען איינעם פון זייער סטאיע ווייל ער איז אביסעל ווייסער פון זיי און ער קראקעט ניט ווי די מייסטע פון זיי.

נאר פון זיין האלז גיסט זיך א הארמאנישע מעלאדיע — פאר וואס זאגט נאדסאן, זאל איך מיין שיקזאל נישט קענען טראגען? אבער זיין צארטער גוף האט די ברוטאלע פערפאלגונגען פון א גאנצער רייהע אנטיסעמיטען — זשורנאליסטען מיט דעם מעכטיגען אלעקסיי סורבארין, דעם רעאקציאנערען רעדאקטאר פון דער "נאוואיע ווערעמיא" און דער שפיצע נישט געקענט אויסהאלטען.

צו זיין איין און צוואנציגסטען יאהר (1883) האט ער בעקומען שווינדזוכט, און זייענדיג אין א שטענדיגער אויפרעגונג דורך די ניט פערדינטע פערפאלגונגען, איז ער ווי א ליכט אויסגעגאנגען אין יאלטע דעם 31טען דעצעמבער 1886

* * *

נאדסאן איז ניט געווען קיין רוסישער פאלקס פאעט אין אייגענעם זין פון ווארט ער האט ניט געזונגען פון עכט נאציאנאלען זין אדער ריכטיגער געזאגט וועגען היסטאריש רוסישע שטרעבונגען און אידעאלען ווייל צו יענער צייט זיינען די היסטאריש נאציאנאלע רוסישע אידעאלען געווען באנקראט ער האט אבער געעפענט ברייטערע האריזאנטען, ער האט טאקע געגעבען א קרעכץ אבער דער קרעכץ איז געווען מוזיקאליש, נישט קיין איינגעהערציגער און זייענדיג כמעט אויסשליסליך א ליריקער א סענטימענטאלער זינגער, איז זיין פעסימיזם און שמערץ געוועזען פילאזאפיש אלוועלטליך. אויסער דעם פאעט לערמאנטאוו קען זיך ביז היינט אין דער רוסישער פאעזיע מיט נאדסאנען ניט פערגלייכען און דער הארמאניע פון זיין ריטהמוס און אין דער שעהנקייטען דער שפראך אבער נאדסאן איז דאך צווייבערהאפט, ער וויינט און טרויערט וואס די מענשהייט ניט נאר די רוסען נאר די גאנצע מענשהייט פון זיין צייט, איז אוועק פון דער נאטור פון עהרליכע און ניט געקינסטעלטע אויפגאבען און האט פערלארען דעם באדען אונטער די פוס און די שטרעבונגען פון דער געקינסטעלטער מענשהייט זענען אדער שארף און אונדיווידועלע גאיסטישע ענטוועדער איבער געטריעבען אפינירטע

נאדסאנס ווערק זיינען ערשיענען אין טויזענדער עקזעמפלארען און האבען בעגייסטערט די שטודירענדע יוגענד, הינגעריסען יעדען איינעם. וועלכער האט נאר געהאט א געפיהל צו שעהנער ליטעראטור, און א חוש צו פיהלען דעם דיכטער, ניט אכטענדיג אז דעם דיכטערס נשמה שפיגעלט אב אריענטאלישע הימלען און קלינגען אב פערגעסענע אבגעריסענע מאטיווען פון א גרויס געוועזענעם מזרח־פאלק די גאנצע יוגענד איז ביי דער ענדע פון די 70ער און אנפאנג פון די 80ער יאהרען אין רוסלאנד הינגעריסען געווארען מיט נאדסאנס שירים, און דער ערשטער אין וועמען נאדסאן האט א פייער אויפגעבלאזען, וועלכער איז שוין קיין מאהל ניט פערלאשען געווארען, איז געווען דאס אידישע בויערן־קינד שמעון שמואל פרוג

אויב די קריסטליכע לעהרע האט רעכט אז דער תלמיד קען קיין מאל נישט זיין גרעסער פון דעם לעהרער? איז דאס אין דיעזען פאל, אם ריכטיגסטען געווען. דער אינטערשיעד צווישען תלמיד און לעהרער איז געווען גלייך פון וואנען זיי האבען אנגעהויבען, נאדסאן איז געקומען ווען די נאציאנאל היסטארישע אידעאלען זענען געווארען באנקראט, און די געזעלשאפט האט געבלאנדזשעט אהן אן אידעאל אין לעבען.

שמעון פרוג איז געקומען מיט זיין מוזע אין א צייט ווען די אידעאלען פון דער אסימילאטארישער השכלה אין רוסישען יודענטהום האט אנגעפאנגען בלאסער און פערצערט צו ווערען און דורך די אידען פון השכלה — טרוימעריי. ווען עס איז קלאהר געווארען אז אסימילאציאנס שטרעבונגען קענען די אידען גליקליכער נישט מאכען, איז דורך יענער חבלי לידה געבארען געווארען אן ערגייטער און פערשטארקטער נאציאנאלער געפיהל ביי די בעסערע עלעמענטען פונ'ם רוסישען אידענטהום, פרוג איז געווען דער ערשטער זינגער אי פון די ליידען וועלכע די אידען האבען אינטענסיווער אנגעהויבען צו פיהלען, ווי פון נייע האפנונגען אויף א בעסערען נאציאנאלען עתיד

אנגעפאנגען האט פרוג פריש און שטארק, זיינע ביבלישע מאטיווען זיינען געווען זיינע הויפט פעסטונגען, אין די ניינציגער יאהרען איז ער אין זיין טאלאנט געווארען שוואכער, בנוגע דער רוסישער שפראך זיין פעסימיזם איז געווארען נישט א שטאלצער, נאר אן אבגעלאזענער און א פערצווייפעלטער, און צו יענער צייט האט ער אנגעפאנגען צו זינגען אין אידיש מיט וועלכען עס הויבט זיך אן א צווייטער שטודיום אין זיין שאפונג.

* * *

מיט דעם ערשטען שיר וואס פרוג האט ארויסגעקרעכצט אין אידיש — האט ער געמאכט א שריט נאהנטער צו זיין פאלק און אוועק מיט זיין אייגענעם וועג אויף וועלכען זיין פארגענגער און פראטאטיפ נאדסאן האט שוין איהם ניט נאכגעפאלגט ווי א שאטען

עס איז די איבערצייגונג פונ'ם שרייבער פון דיזע צייילען אז אויב פרוג האט וואס געדיכטעט אין העבראיש, און די וועלט וועט יענע שירים קענען זעהן וועלען יענע שירים ווי ניט פיעל אין צאהל זיי זאלען ניט זיין — וועלען זיי דאך זיין טייערער צו זייער פאלק. מעהר ווי די גרעסטע צאהל שירים וועלכע פרוג האט געשריעבען אין רוסיש

דערצו זענען דא פיעלע אורזאכען ווארום דאס אידישע פאלק וויל מען זאל איהם זינגען בעסער אין אידיש, אדער העבראיש

אזוי אבער ווי אין דיעזען ארטיקעל האב איך בעהאנדעלט וועגען נאדסאנס איינפלוס אויף פרוגען און פאלגליך האב איך מעהר גערעדט וועגען דער רוסישער שפראך אין פאעזיע, מוז איך דא זאגען אן אמת וואס יעדער איינער וועלכער איז אויסער דער רוסישער ליטעראטור אויך בעקאנט מיט איינינע אנדערע אייראפעאישע ליטעראטורען ווייסט עס, אז ווי הויך ווי ענטוויקעלט און ווי שטארק די רוסישע ליטעראטור, און די רוסישע פאעזיע האט זיך ענטוויקעלט — קענט איהר דערווייל אין דער גאנצער געשיכטע פון דער רוסישער פאעזיע קיין איין איינציגען גרויסען פאעט ניט געפינען, ווער עס זאל האבען אין זיינע שירים אויסגעדריקט א רעליגיעזען עקסטאז. אדער א הויכען פאלקס טהימליכען פאטהאס אין צוזאמענהאנג מיט א מיסטישער ערהאבענקייט, ניט די רוסישע שפראך ניט די פראוואסלאווישע רעליגיאן זיינען דערצו מסוגל, און ווי גוט און ווי שטארק, פרוג האט נישט געשריעבען אין רוסיש, איז ער אונז געווארען טייערער ווען ער האט אונז גענומען זינגען אין אידיש און הלואי וואלט ער געלעבט נאך איינינע צעהנדליגע יאהרען, און אונז איבערגעלאזען אויך אזא ירושה אין העבראיש.

פיער און דזשין

(נאוועלע פון גיי דע מאפאסאן)

איבערזעצט פון פ. בורסקי

(4־טע פארזעצונג.)

ער איז אויפגעשטאנען און האט צוגעשפאציערט ביז צום ענדע וואסער, ער האט שוין געפיהלט בעסער, זייענדיג צופריעדען צו פערשטעהן, צו איבערראשען זיך אליין, צו ענטדעקען די צווייטע פערזאן וואס איז בעהאלטען אין יעדען איינעם פון אונז.

„בין איך געווען אייפערזיכטיג אויף דזשין“ — האט ער זיך געטראכט — „געוויס ניט קיין שעהנער סענטימענט. איך בין יעצט זיכער אין דעם, ווייל דער ערשטער געדאנק וואס איז מיר געקומען אין קאפ איז געווען וועגען זיין הייראטען מאדאם ראזעמילי. עס איז נור אייפערזוכט, און איך מוז זיך היטען פון דעם“.

ער איז צוגעקומען צום סיגנאל וואס צייגט די טיעפקייט פון וואסער אין האפען, און אנצינדענדיג א שוועבעלע האט ער גענומען לעזען די נעמען פון די שיפען וועלכע דארפען אריין און ארויס פון האפען.

פלוצלונג, נאהענט צו איהם האט ער דערזעהען א שאטען — א גרויסען, פאנטאסטישען שאטען, ער האט געזעהען א פישער־שיף אריין קומענדיג גאנץ שטיל, אהן שום גערויש.

„אויך א מענש קען לעבען אויף אזא שיף, קען דער מוח אויך זיין קאלט־בלוטיג“. דאן געהענדיג א פאר טריט ווייטער, האט ער געזעהען א מאן א זיצענדיג ביים ענדע שיפעל.

ווער איז דאס ... א טרויעריגער, א פערליעבטער, א גליקליכער אדער אן אונגליקליכער מענש ... וואס איז ער? ער איז צוגעגאנגען נעהנטער, זייענדיג נייגעריג צו זעהען דאס געזיכט פון דיעזען איינזאמען מענשען. און א סעקונדע האט ער דערקענט זיין ברודער.

„וואס! דאס ביזטו, דזשין?“

„וואס פיער? וואס טהוסטו דא?“

„כאפ א ביסעל פרישע לופט, און דו?“

דזשין האט אנגעפאנגען לאכען.

„איך טהו דאס זעלבע וואס דו.“

פיער האט זיך געזעצט נעבען זיין ברודער.

„איז עס ניט פראכטפול?“

„יע“.

פון דעם טאן פון זיין שטימע האט פיער פערשטאנען אז דזשין האט גאר ניט געקוקט אויף דער נאטור־סצענע ארום איהם. ער האט פארגעזעצט:

„ווען איך קום אהער האב איך א ווילדען פערלאנג אוועק צו געהן מיט דיעזע שיפען — צו נארטה, צו סויט, צו דענקען אז זיי קומען פון אלע וועלט טהיילען — פון לענדער מיט פראכטפאלע בלומען, אדער בלייכע מיידלאך; פון לענדער מיט הערליכע זינג פויגעל, העלפאנטען, לייבען, און שווארצע קעניגע; איז עס ניט פראכטפאל צו רייזען אין דער וועלט? אבער דאס מוז קאסטען געלד און טאקע פיעל געלד“.

ער האט פלוצלונג זיך אבגעשטעלט דערמאהנענדיג זיך אז זיין ברודער האט יעצט די נויטיגע סומע, און אז יעצט זייענדיג רייך, אן פריי און זארגלאז קען ער פאהרען וואוהין ער וויל.

דאן האט איהם ווידער ארום געכאפט א געדאנק, פלוצלונג, אונערווארטעט, און ער האט געטראכט:

„אה, ער איז צו נאריש, ער וועט הייראטען די קליינע ראזעמילי“.

ער האט זיך אויפגעשטעלט.

„איך לאז דיך דא טרוימען וועגען דיין צוקונפט. איך פיהל די נויטווענדיגקייט פון בעוועגונג“.

ער האט געדריקט דעם ברודער'ס האנט און געזאגט:

„דזשין, דו ביזט יעצט גוט אפ. איך בין צופריעדען וואס איך האב דיך געטראפען אליין היינט אבענד צו זאגען דיר ווי צופריעדען איך בין, און ווי הערצליך איך גראטוליר דיך און וויפיעל איך ליעב דיך“.

„א דאנק, מיין גוטער פיער!“ האט דזשין געזאגט טיעף געריהרט.

פיער איז לאנגזאם אוועק געגאנגען. מיט'ן שטעקעל אונטער'ן ארעם, און זיינע הענט א הינטער. ווען ער איז ווידער געווען אין שטאדט האט ער געפרעגט זיך אליין וואס צו טאהן. אונצופריעדען וואס זיין שפאציער איז איבערגעהאקט געווארען, וואס ער האט געמוזט אוועק געהן פון ים איבער דער אנוועזענהייט פון זיין ברודער.

„איך וועל גאר אריין געהן טרינקען א גלאז ווין אין מאראווסקיס קאפע.

ער האט געקענט מאראווסקין אין די פאריזער האספיטעלער. דאס איז געווען אן אלטער פאליאק — א פאליטישער אנטלויפענער, וועלכער האט געהאט טראגישע ערפאהרונגען אין פוילען, און וועלכער איז געקומען נאך פאריז אום אריין צו געהן אין אפטייק געשעפט, נאכדעם ווי ער איז דורכגעגאנגען דעם נויטיגען עקזאמען. קיינער האט ניט געוואוסט זיין פערגאנגענע קאריערע, זיין רעפוטאציאן אלס ניהיליסט, א פאטריאט וועלכער איז אויף אלעם גרייט האט עס זעהר צוגעצויגען פיער ראלאנד און ער איז געווארען א פריינד פון דיעזען אלטען פאליאק, כאטש ער האט פון איהם קיין זאך ניט געקענט ארויסקריגען וועגען זיין פערגאנגענהייט. א דאנק דעם דאקטאר פיער איז דער אלטער פאליאק געקומען נאך האווער צו טאהן געשעפט, פערלאזענדיג זיך אז פיער וועט איהם פערשאפען די עטוואס פריינדשאפט און קונדען.

דערווייל האט ער געלעבט עקאנאמיש אין זיין קליינעם געשעפט פערקויפענדיג מעדיצין צו די שכנים פון דער נאכבארשאפט. פיער פלעגט אפט אריין געהן צו איהם שמועסען, ווייל ער האט געגליכען מאראוו'ס קאלטבלוטיגען געזיכט און קלאהרען פערשטאנד. אין איינציגער גאז ברענער האט בעלויכטען דעם צימער, און דער אלטער מאן איז געזעסען פערזונקען אין געדאנקען. הערענדיג קלינגען, איז ער אויפגעשטאנען און דערקענענדיג דעם דאקטאר, איז ער איהם ענטקעגען געגאנגען מיט אויסגעשטרעקטע הענד צו בעגריסען איהם.

פיער האט זיך געזעצט.

„וואס, מיין טהייערער דאקטאר?“

„גאר נים, די זעלבע אלטע געשיכטע“.

„איהר ווייזט אויס אומעטיג היינט אבענד“.

„יע, אזוי איז עס“.

„אה, ווארפט אוועק אייער אומעט“. וואס דענקט איהר וועגען א גלאז ווין?“

„א דאנק; איך וועל טרינקען איינע“.

„איך האב פאר אייך עטוואס גוטעס“.

דער דאקטאר האט געטרונקען דעם נייעם ווין, און האט עס געפונען פאר זעהר גוט. דאן איז ער ווידער אנשוויגען געווארען.

„ביי אונז האט א מערקווירדיגע זאך פאסירט היינט אבענד“. האט פיער געזאגט. „א יונגער פון מיין פאטער'ס פריינד איז געשטארבען, און האט איבערגעלאזען זיין גאנצען פערמעגען צו מיין ברודער.“

דער פאליאק האט אין אנפאנג ניט פערשטאנען, אבער דערנאך האט ער אויסגעדריקט זיין האפנונג אז דער דאקטאר וועט קריגען האלב. ווען ער האט אבער אלעס אויסגעהערט, האט ער אויס געוויזען גאנץ איבערראשט צו זיין, זאגענדיג עטליכע מאל:

„אזוי טויג עס ניט“.

(פארטזעצונג פאלגט.)

פערקופיין גאלד קעמפ
די לעצטע אינפארמאציעס קענט איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעם פערקופיין הערעלד.
סויטה פערקופיין, אנטעריא.
פרייז פאר קענעדע $1.50. פעראייניגטע שטאטען $2.80 א יאהר.

פערקופיין. קאבאלט
און ניו־יארק סעקיוריטיס
וועכענטליכען בריעף וועגען מארקעט
ווערט צוגעשיקט פריי אהן געלד,
אויף פערלאנג
ROBERT E. KEMERER & CO.
108 Bay St.
(מעמבערס פון סטענדערט סטאק
עקססשיינדזש)
108 ביי סטריט — — טאראנטא

ניו־יארק, באסטאן, באפעלא, טאראנטא.
MARK HARRIS & CO.
מארקהערים ענד קאמפ.
(מעמבערס פון סטענדערד סטאק עקסטשיינדזש טאראנטא.)
בראוקערס
סטאנדערד בענק בילדינג טאראנטא
נ. ב. שיקט נאך א קאפיע פון דעם קענעדיען „מיינינג ניוס“.

די אידען און די שטאדטישע וואהלען

):;:(

פון שמואל מאיר שאפירא

די מיוניציפּאַלע וואהלען קומען אָן. — וואָרום די אידען ווערען איגנאָרירט פון דער שטאָדטישער רעגיערונג.

עס דערנעהענטערען זיך שוין די טעג פון די מיוניציפּאַלע וואהלען, און אין ווייניגער ווי זעקס וואָכען וועלען אַלע בירגער דאַרפען ערוועהלען שטאָדטישע בעאַמטע א מעיאר, און די מיטגלידער פון סיטי קאָנסול ווי קאָנטראָלערס און אָלדערמען, און אַזוי ווי די וואהלען אין די פעראייניגטע שטאַאַטען זענען שוין דאַנקען גאָט פאַריבער, מעג מען שוין א טראַכט טהון וועגען די היגע וואהלען.

עס מעג קלינגען ווי א שפּאַס אָבער עס איז ביז א געוויסען גראַד א טרויעריגער ערענסט אַז די מעהרסטע אידישע בירגער פון קענעדע אינטערעסירען זיך אָפט מיט די וואהלען אין די פעראייניגטע שטאַאַטען פיעל מעהר ווי מיט די וואהלען אין קענעדע.

במעט יעדער איד ווייסט אַז מאיר לאָנדאָן איז געלאָפען אין 12־טען קאָנגרעשיאָנאַל דיסטריקט און האָט געהאַט א שטאַרקען קאַמפּף מיט סאַנדערס'ן זיי ווייסען אויך גענוי ווי אַזוי מען ערוועהלט א פּרעזידענט אין די פעראייניגטע שטאַאַטען. אָבער זיי נעהמען זיך ניט די מיה צו פערשטעהן קלאָהר ווי אַזוי די רעגיערונג אין קענעדע ווערט געפיהרט.

מאַנכע אידען ווייסען זאָגאַר ניט דעם אונטערשיעד פון פּראָווינציעלע, מיוניציפּאַלע, און פעדעראַלע וואהלען, און וואָס עס איז די בעדייטונג פון דעם.

די קענעדער אידישע צייטונגען האָבען אָבער שוין פיעל געשריבען וועגען דעם און דיסקוטירט די אורזאַכע פון דעם און מיר ווילען זיך דעריבער יעצט אויף דעם ניט אָפּשטעלען.

איין זאַך איז זיכער, יענע וואהלען אין די שטאַאַטען זענען פאַריבער, און עס קומען אין גיכען אָן די מיוניציפּאַלע וואהלען דאָ אין טאָראָנטאָ.

עס איז בעוואוסט אַז אין מיוניציפּאַלע וואהלען נעהמען די פּאָליטישע פּאַרטייען קיין אינטהייל ניט, אַלענפאַלס אפילו איז עס אַנגענומען, פּאָליטיש שטיצט וועל פון די פּאַרטייען איינעם פון זייערע קאַנדידאַטען אין געהיים אָבער פאַר מאָל, אפיציעל הייסט עס האָבען נאָך ביז יעצט קיינע פּאָליטישע פּאַרטייען ניט גענומען קיין איינטהייל אין אזעלכע וואהלען.

יעדער בירגער צו וועלכער פּאַרטיי ער זאָל ניט בעלאַנגען אויב ער איז נאָר פעהיג פאַר א שטאָדטישען אַמט ווערט נאָמינירט און ערוועהלט אויב ער איז א פּאַסיגער קאַנדידאַט, אָהן א שום פּאַרטיי־בעשטימונג. צוליעב דעם ווערען אויך ניט אַרויסגעשטעלט קיין פּאַרטיי אישוס און אין צייט פון עלעקשאַנס גריבלען זיך נאָר די קאַנדידאַטען אין שטאָדטישע אַנגעלעגענהייטען.

פאַר יאָהרען און יאָהרען איז די הויפּט אישו ביי מיוניציפּאַלע וואהלען „טעקסעס", דאָס הייסט יעדער קאַנדידאַט פערשפּרעכט אַז ער וועט זעהען אַז ווען ער וועט ערוועהלט ווערען וועט ער איינפיהרען אַזאַ פערוואַלטונג אַז די שטאָדט זאָל אויסגעבען וואָס ווייניגער געלד און פאָלגליך וועלען די בירגער צאָהלען ווייניגער טעקסעס. יעדעס מאָל האָט זיך אָבער פון די צוזאָגונגען גאָר נישט אויסגעלאָזט. פערקעהרט, פאַר די לעצטע עטליכע יאָהר האַלטען די טעקסעס אין איין שטייגען, און אנשטאָט 18 און 19 מילס אויפ'ן דאָלאַר ווי מען פלעגט אַמאָל צאָהלען צאָהלט מען יעצט עטליכע און צוואַנציג.

אָבער יעצט איז דאָך פּראָספּעריטי אין לאַנד טראָצדעם וואָס ריעל עסטייט איז ניט אַזוי פויגעלדיג דערפאַר איז א דאַנק דער מלחמה דאָ גענוג אַרבייט, און אַלע פערדיענען געלד, און צו דער פּראָספּעריטי איז דער יקרות גרויס, און דאָס וועט מסתמא זיין די אישו מיט וועלכער אונזערע שטאָדט טאַטעס וועלען צו אונז קומען דעם ערשטען יאַנואַר, מיט א צוזאָג אַז זיי וועלען מאַכען אויטערזוכונגען און זעהען ווי אַזוי דעם יקרות אָבצושאַפען, אָבער פּאָליטישע צוזאָגונגען זענען אונז אַלעמען גוט בעקאַנט עס זענען דאָ צוזאָגען אין וועלכע די צוזאָגער אַליין גלייבען ניט ווייל זיי ווייסען זיכער אַז זיי קענען עס ניט ערפילען.

אָבער דאָס איז ניט אַלעס, אויב דיא קריסטליכע בירגער פון טאָראָנטאָ וועלען זיך פערנעהמען מיט דער יקרות אישו. האָבען די אידישע בירגער חוץ דער צרה נאָך א צרה, און דאָס איז די אַלטע צרה. די אידישע פערטרעטערשאַפט.

מיר זענען געוואוינט צו הערען פון קריסטליכע קאַנדידאַטען און אידישע פּאָליטישענס אַז די קאַנדידאַטען וועלכע לויפען אין די מעהר בעפעלקערטע אידישע וואָרדס מאַכען ניט קיין אונטערשיעד צווישען איד און קריסט און זיי פערטרעטען אין סיטי האָל יעדען בירגער גלייך, אָבער דאָס זיינען צוזאָגונגען אין וועלכע די קאַנדידאַטען אַליין גלויבען ניט. איבערהויפּט האָבען עס די לעצטע עטליכע יאָהר בעוויזען.

עס זענען ניט נויטיג אויסצורעכענען אַלע פעלע ביי וועלכע די אידישע בירגער זענען איגנאָרירט געוואָרען, עס וועט בלויז גענוג זיין צו דערמאָהנען דאָס וואָס די אידישע בעפעלקערונג פון טאָראָנטאָ האָט פּרובירט בעקומען אַן ערלויבניש צו זיינען ערלויבט געוואָרען טעג דייס פאַר גאַסען פאַר די אידישע מלחמה קרבנות.

די שטאָדט טאַטעס וועלכע זענען די ווירקליכע בעלי בתים איבער די שטאָדטישע גאַסען זענען געבליבען טויב צום אידישען פערלאַנג. אין דער צווייט ווען עס זענען ערלויבט געוואָרען טעג דייז פאַר קעץ, הינט און פערד.

די אידישע מלחמה קרבנות זענען זאָגאַר ניט געשטעלט געוואָרען אין'ם זעלבען גראַד ווי די הינט און די קעץ זענען געשטעלט געוואָרען.

ניט איין שטאָדט טאַטע האָט פּרובירט אויפהויבען זיין שטימע אין קאָנסיל געגען אַזאַ אונרעכט וועלכער איז בעגאַנגען געוואָרען געגען די טאָראָנטאָ'ער בירגער.

אָבער דאָס איז שוין אפשר אַן אַלטע זאַך וועגען וועלכער עס איז שוין פיעל גערעדט געוואָרען.

עס איז אפשר אויך ניט כדאי צו דערמאָהנען דעם אויסנאַהם וועלכער איז געמאַכט געוואָרען מיט אידישע אַרבייטער וועלכע האָבען געוואָלט שאַרען שנעע צו פערדיענען אויף א טאָג ברויט, און מען האָט זיי געיאָגט פון סיטי האָל ווי הינט.

עס איז אָבער כדאי צו דערמאָהנען אַז די שטאָדט טאָראָנטאָ טהיילט אויס יעהרליך טויזענדער דאָלאַר צו פערשיעדענע צדקה אַנשטאַלטען פון שטאָדט, און די אידישע צדקה אַנשטאַלטען האָבען נאָך קיינמאָל ניט בעקומען קיין צעהען סענט.

טראָצדעם וואָס די אידישע בירגער צאָהלען זייער טהייל טעקסעס ווי די ניט אידען, אונזער צדקה כללית אונזער בית יתומים און אַנדערע אינסטיטוציעס האָבען ניט בעקומען קיין אונטערשטיצונג פון שטאָדט, אַנדערע ניט אידישע בעקומען יאָ.

אין דזשענעראַל האָספּיטאַל זענען אַנגעשטעלט פּוילישע, רוסישע און איטאַליענישע „אינטערפּרעטאַרינס" פאַר די קראַנקע פון די נאַציאָנאַליטעטען וועלכע קענען ניט ריידען די ענגלישע שפּראַך אום זיי זאָלען ריידען מיט דיא דאָקטוירים פאַר די פּאַציענטען. די אַנגעשטעלטע ווערען בעצאָהלט פון דער שטאָדט. קיין אידישער איבערזעצער ווערט אָבער ניט אַנגעשטעלט טראָצדעם וואָס מען האָט עס געבעטען.

מען קען נאָך אויסרעכענען צעהנדליגע פעהלע ביי וועלכע די אידישע בירגער זענען איגנאָרירט געוואָרען, שוין ניט ריידענדיג פון דעם וואָס אידישע אַרבייטער ווערען ניט בעשעפטיגט ביי דער שטאָדטישער רעגיערונג, און וואָס זיי ווערען ניט אַנגעשטעלט אויסדריקליך אויס דער איינציגער אורזאַכע דערפאַר, ווייל זיי זענען אידען.

און וואָס טהוען די אידען דערצו? טאָראָנטאָער אידען זענען ביכולת צו האָבען עטליכע אידישע פערטרעטער אין סיטי קאָנסול.

אין וואָרד דריי, פיער, פינף און זעקס זענען דאָ גענוג אידישע שטימען, ווען פעראייניגט וואָלטען זיי געקענט ערוועהלען אָלדערמען און באָאַרד אָף עדיוקיישאַן מיטגלידער און פאַר וואָס ווערט עס ניט געטהאָן?

די לעצטע צייט האָבען זיך אָנגעפאַנגען צו גרינדען אידישע קאָנסערוואַטיווע און ליבעראַלע אַסאָסיאיישאַנס אום איינטהייל צו נעהמען אין פּראָווינציעלע און פעדעראַלע וואהלען אין וועלכע די פּאַרטייען נעהמען אַן אָפיציעלען אַנטהייל און וואָס איז וועגען די מיוניציפּאַלע וואהלען?

די שטאָדטישע רעגיערונג איז געוואָרען ווי עפּעס א ביי זאַך אָדער עטוואָס ניט וויכטיגעס. איז עס אפשר ניט צייט זיך אומצוקוקען וואו מען איז אין דער וועלט?

די מיוניציפּאַלע וואהלען קלאַפּען שוין אין טיהר. עס איז ניט נויטיג דורכאויס זיך צו אָרגאַניזירען אין פּאַרטיי אַסאָסיאיישאַנס אום צו ערוועהלען פערטרעטער אין דער שטאָדטישער רעגיערונג ווייל ווי אַנגעדייטעט נעהמען די פּאַרטייען ניט קיין אַנטהייל אין מיוניציפּאַלע וואהלען, אָבער מען מעג זיך דאָך פעראייניגען צו ערוועהלען א אמת אידישען פערטרעטער אין דער שטאָדטישער רעגיערונג, און דערביי קענען זיי אַלע אידען פעראייניגט אָהן אונטערשיעד פון ליבעראַל, קאָנסערוואַטיוו און אַנאַר סאָציאַליסט.

אַז די אידען זענען און ווערען איגנאָרירט פון דער שטאָדטישער רעגיערונג אין דעם איז מעהר קיין צווייפעל ניט, אַלע האָבען עס געזעהען און עס איז שוין די העכסטע צייט עס זאָל נעהמען אַן ענדע צו דעם.

די קריסטליכע פערטרעטער, מעגען זיי זיין ווי גוט און עהרליך. קענען ביי זייער בעסטען ווילען ניט פערטרעטען די ספּעציעלע אידישע אינטערעסען וועלכע ווערען געבוירען אין אידישען לעבען, און וועלען די אידען בעצייטענס ניט זעהען אַריינצושיקען זייערע פערטרעטער אין סיטי האָל וועלען זיי ווייטער איגנאָרירט ווערען [illegible]

צווישען יוניאנס, סאסייעטים ארגאני־זאציאנען און פעראיינען

וועלען זיך אבגעבען מיט קינדער קלובען

די היגע אידישע סטודענטען האָבען זיך ענדליך אַרומגעזעהן אַז חוץ ביכער, דאַרף מען זיך אויך בעשעפטיגען מיט געזעלשאַפטליכע אַרבייט, און צוליעב דעם צוועק האָבען זיי געגרינדעט די „היברו סאָושעל וואָרקערס סאָסייטי" וועלכע וועט זיך בעשעפטיגען מיט „סעטעלמענט" אַרבייט, הויפּטזעכליך צווישען די אידישע באָיס.

דעם ערשטען אָנפאַנג מאַכען זיי מיט דער גרינדונג פון א רייהע פון פערשיעדענע קלאַבס פאַר אינגלאַך.

די בעאַמטע פון דער תלמוד תורה האָבען זיי בעוויליגט צו בענוצען זיך מיט דער תלמוד תורה דאָרטען און נאָך אין גיכען וועלען דאָרטען ערעפענט ווערען לעזעצימערן און שפּיעל־פּלעצער פאַר די קינדער.

דיעזען זונטאָג וועלען זיי האָבען די ערעפנונג פון די קלאַבס, צו וועלכע עס האָבען זיך שוין אַנגעשלאָסען פיעלע פון די תלמוד תורה תלמידים, מיט דער הילף פון די קלאַבס, דאַנקען די טהוער וועט זיי געלינגען אַבצוציהען די אינגלאַך פון די גאַסען

זיי דענקען אויך צו עפענען פערשיעדענע קלאַסען, אַזוי אַז דער נייער צענטער וואָס ווערט געשאַפען וועט ניט נור זיין פאַר אַמוזמענטס, נאָר אויך פאַר ערלערנען פערשיעדענע זאַכען.

דער פעראיין נויטהיגט זיך אָבער אין שטיצע און זיי אַפּעלירען דאַרום, מען זאָל זיי העלפען מיט געלד אָנצופיהרען זייער טהעטיגקייט, הויפּטזעכליך נויטהיגען זיי זיך אין מעבעל, און די טהוער וואָלטען זעהר דאַנקבאַר געוועזען, מען זאָל זיי העלפען מיט אַרם־טשעירס ביכער־שענק א. ד. ג.

אַלע דאָנייִשאַנס פון געלד אָדער פורניטשור קענען געשיקט ווערען צו מר. באַרסאַק 18 און א האַלב לעאָנאַרד עוו. מר. בראַדי צו דיוויזשאַן סט, און ב. נאַטאַנזאָהן אין תלמוד תורה בילדינג

א. ריינגוויין רעדט פאַר א מוטער קלוב

אויפ'ן מאָנאַטליכען מיטינג פון דער „היברו לײדיס מאַטערניטי ענד", א מוטער־קלוב פון די פרויען, וועמענס קינדער עס לערנען אין דער העסטעם האַ (עליזאַבעט סט. סקוהל שול,) האָט א. ריינגוויין, אַדרעסירט די פערזאַמעלטע פרויען וועגען דער טהעמאַ „די פליכטען פון די עלטערען צו די קינדער אונטערשרייכענדיג די נויטווענדיגקייט פון דער גייסטיגער און אידישער ערציהונג פונם קינד וועלכעס דאַרף פערנעהמען ביי דער מוטער די זעלבע זאָרגען ווי די פיזישע ערציהונג:

מרס. סיגעל איז געוועזען די פאָרזיצענדערין פונ'ם אָווענד און עס איז אויך געוועזען א מוזיקאַלישע פּראָגראַם בעגלייט פון רעפרעשמענטס,

ביי דער „בוטה און שוה" סאָסייטי

די היברו יאַנג לײדיס בוטה ענד שוה סאָסייטי מאַכט בעקאַנט פאָלגענדע:

פאַר דעם יאָהר 1915 האָט די סאָסייטי געהאַט 1443,88 איינגאַהמע. די אויסגאַבען אויף שיך זאָקען און זא ווייטער האָט אָנגעטראָפען 1017,88, אין קאַסע פערמאָגען זיי איצט $26.00

פאַר דעם פערגאַנגענעם יאָהר האָבען זיי פערטיילט 395 פאַר שיך, דאָס זענען געוועזען אַזעלכע פעלע וואָס די פאַרשיעדענע צדקה אַנשטאַלטען האָבען אָנגעוויזען, און לויט דער השערה פון דער קאָמיטע וואָס האָט די זאַך אין איהרע הענט זענען די שיך פערטיילט געוואָרען.

פאַר דעם לעצטען יאָהר האָבען מיר זיך ניט געווענדעט נאָך שטיצע צום פּובליקום וואָרום מיר האָבען געקענט בעזאָרגען אַלעמען וועמען עס האָט זיך געווענדעט.

היינטיגעס יאָהר האָטש עס זיינען פאַראַן ווייניגער ליידענדע וואָס מעלדען זיך נאָך שטיצע זענען מיר אָבער פינאַנציעל אין א דוחק.

און מיר ווענדען זיך אויך איצט ניט צום פּובליקום נאָך סובסקריפּשאַנס וואָרום מיר ווייסען דאָס עס זענען פאַראַן אפשר גרעסערע ליידענדע וועמען מען דאַרף געבען, וואָס מיר פערלאַנגען פון אייך איז אַז איהר זאָלט קומען צו אונזער קאָנצערט אין ליריק טהעאַטער דיענסטאָג דעם 28־טען נאָוועמבער 1916, פּונקט 8.15 און העלפען אונז אַנגעהען מיט אונזער אַרבייט

די היברו יאַנג לײדיס בוטה ענד שוה סאָסייטי עקזעק

מיסעס ב. שפּייער פּרעז,
מיסעס ה, פאָומאַן ווייס פּרעז
מיס פ. האַרסאַן סעק ,
מיס א, פעסטעדניאַק טרעזש.
מיס ג, ליבערמאַן פינאַנס סעק.

די תלמוד תורה בית יצחק יעקב ריינעס

א עקזעקוטיוו מיטינג איז געהאַלטען געוואָרען אונטער דעם פאָרזיץ פון פּרעזידענט ה. ווייגטרויב, ביים עפענען דעם מיטינג האָט דער פּרעזידענט ערקלעהרט, אַז דיעזער מיטינג איז דער ערשטער נאָך אַלעקשאַן, דאַרום דאַרפען מיר זעהן אַז דיעזער מיטינג זאָל ברייגגען גוטע רעזולטאַטען. נאָך דעם ווי עס איז אָבגעהאַלטען געוואָרען א רעפּאָרט פון די אַדיטערס, פון מר. מאָריס פּערצאָוויסקי, און מר. יצחק שטאַרקמאַן, דאָס זיי האָבען נאָכגעקוקט די ביכער פון די לעצטע מאָנאַטען און זיי האָבען אויסגעפונען דאָס די ביכער זיינען אין דער בעסטער אָרדנונג איז געגעבען געוואָרען „א וואָרט א דאַנקענקס צום סעקרעטער ד. שאַלאָמאָנסקי פאַר זיינע גוטע אַרבייט צו דער תלמוד תורה.

עס איז אויך בעשלאָסען געוואָרען צו האָבען אום חנוכה א צוזאַמענקונפט און א חנוכה פעסט. און עס זאָל אויך אויסגעטהיילט ווערען פּרייזעס צו די קינדער.

ביי דער תלמוד תורה אין סימקא סט.

נאָכמיטאָג איז די קינדער פון דער תלמוד תורה אונטער דעם אויפזיכט פון זייער פּרינסיפּאַל ב. נאַטאַנזאָהן אויסגעקומען צו הערען א שעהנעם פּאָרטראַג זיינטיגען זונטאָג איבער דער טהעמאַ.

„וואָס איז א שפּראַך פאַר א פאָלק?

איבערהויפּט וואָס איז די העברעאישע שפּראַך פאַר דעם אידישען פאָלק?

א. גאָלדסטיק א לעהרער פון דעם אַפּער קענעדער קאָלעדזש" איז געוועזען דער רעדנער.

אין זעהר שעהנע ווערטער גיט דער רעדנער איבער פאַר די קינדער, די צייט ווי די אידען זענען אַרויס געגאַנגען פון מצרים, וואו זיי זענען געוועזען שקלאַפען ערקויפט צו זייערע פערפאָלגער. געלעבט אין א פרעמדער לאַנד גערעדט אויף א פרעמדער שפּראַך. ביז זיי זענען געקומען אין ארץ ישראל, געוואָרען פרייע מענשען. בעקומען א איינענע שפּראַך דאָס איז אונזער העברעאישע שפּראַך וועלכע איז דורכגעזאַפּט מיט צוויי טויזענד יאָהר גלות און קלינגט דאָך מיט האָפנונג און מוטה צווישען דעם אידישען פאָלק.

א שפּראַך איז דער קיום פון א פאָלק אין עקזיסטענץ, דורך וועלכער דאָס פאָלק דריקט אויס זייערע ליידען און גדולות.

מיר אידען, נישט קוקענדיג אויף דעם וואָס מיר זענען יעצט בעטיטעלט אַלס א גלות פאָלק. לעבט דאָך אונזער האָפנונג דורך אונזער העברעאישער שפּראַך וועלכע מיר פערמאָגען און אויך איהר ווי קליין איהר זאָלט נישט זיין, ווי יונג. מוזט איהר זעהן צו ערלערנען בעקאַנט צו ווערען, מיט אונזער העברעאיש וועלכער וועט אייך געבען מוטה אַלס אידען. צו האַלטען טריי אייער אמונה. אייער פאָלק אייער שטאָלץ אַלס אידען.

די דאָרטיגע תלמידים זענען זעהר צופריעדען מיט דעם וואָס עס איז אַזוי איינגעפיהרט געוואָרען דאָס אַלע צוויי וואָכען זאָלען זיי הערען א רעדע פון דער אידי[illegible]

פון דער אלטער וועלט

אידען ווידער געיאגט.

לאָנדאָן: — ווי די „רוסקאַיע סלאָוואָ" מעלדעט, האָט מען אויסגעוויזען פון בלאַגאָוועסטשענסק, אַזיאַטיש רוסלאַנד, אַלע אידישע פליכטלינגע וואָס האָבען זיך דאָרטען בעזעצט אויף דעם סמך פון דעם בעוואוסטען טשערבאַטאָוו צירקולאַר. אונטער די אויסגעוויזענע זיינען אויך גרינדער פון האַנדעלס הייזער.

דער דערמאָהנטער צירקולאַר, ווי בעקאַנט, האָט ערלויבט אידען צו בעזעצען זיך אין גאַנץ רוסלאַנד.

פּוילישע אנטיסעמיטען ווילען רואי־נירען אידען

לאָנדאָן: — די פּוילישע אַנטיסעמיטען אין וואַרשא האָבען צוגעשטעלט א פּעטיציע מיט פיעלע אונטערשריפטען צו דער שטאָדט רעגיערונג, אַז זי זאָל שליסען אַלע געשעפטען אום זונטאָג, אויסער שפּייז קראָמען.

די פּעטיציע איז געצילט געגען אידען, וועלכע האַלטען זייערע געשעפטען געשלאָסען שבת און אָפען זונטאָג. ווען די פּאָליאַקען זאָלען אויספיהרען און אידען זאָלען האַלטען אָפען די געשעפטען בלויז מעג א וואָך, וועט עס מיינען די רואינע פון די אידישע געשעפטען, וועלכע וועלען ניט קענען ביישטעהן די קאָנקורענץ פון די פּאָליאַקען מיט זייערע געשעפטען אָפען זעקס טעג א וואָך.

זיינען פאַר אבשאפען די „טשערטא"

לאָנדאָן: — די שוואַרצע מאָה'ניקעס אין דומאַ, אונטער דער לייטונג פון פּורישקעוויטש, פאַרבערייטען זיך צו מאַכען אַן עפענטליכע ערקלעהרונג אין דומאַ אַז זיי זיינען ניט געגען אָפּשאַפען די „טשערטאַ".

זיי זיינען אָבער געגען ערלויבען אידען קויפען ערד זאָגאַר אויף א קריסטליכען נאָמען. און זיי וועלען אויך בעקעמפען די אָפּשאַפונג פון די בעגרענצונג'ס געזעצע געגען אידען צו פערנעהמען רעגיערונגס שטעלען און פעראַנטוואָרטליכע עמטער אין סטאַק קאָמפּאַניעס.

קיינע פּשרות וועגען צוואנגס דיענסט.

לאָנדאָן: — די „רעפּענס קאָמיטע", וואָס האָט זיך געשטעלט די אויפגאַבע צו פערטהיידיגען די אינטערעסען פון די רוסישע אידען אין פערבינדונג מיט דער פראַגע פון צוואַנג דיענסט האָט בעשלאָסען ניט איינצוגעהן מיט דער רעגיערונג אויף קיין פּשרות וועגען צוואַנג דיענסט.

דיעזער בעשלוס איז אַנגענומען געוואָרען אויף א קאָנפערענץ וואָס איז איינבערופען געוואָרען פון די אידישע טרייד יוניאָנס, אום צו בעטראַכטען וואָס צו טהאָן אויב די רעגיערונג וועט פערשלאָגען די רוסישע אידען צו טהאָן מלחמה אַרבייט אין דער היים, ווי אַרבייט אין געוועהר און אַמוניציאָנס פאַבריקען, אַנשטאַט צו געהן אין שלאַכט־פעלד.

די קאָנפערענץ האָט בעשלאָסען ניט צו מסכים זיין זאָגאַר צו אַזאַ פּשרה. ווייל עס שטעקט א געפאַהר, אַז אין פאַל די ענגלישע אַרבייטער אין די געוועהר פאַבריקען זאָלען סטרייקען, וועט די רעגיערונג אַוועקשטעלען רוסישע אידען אויף זייערע ערטער. דער רעזולטאַט פון אַזאַ מעגליכקייט קען זיין, אַז די ענגלישע אַרבייטער זאָלען ווערען פיינדליך געשטימט צו אידען.

וואָס דייטשלאנד טהוט מיט געפאנגענע.

ניו־יאָרק: — לויט מען וויל גלויבען זיסעל בריבערג, א אידישער „בלינדער" פּאַסאַזשיר וואָס איז אַנגעקומען פון פראַנקרייך מיט דער פראַנט שיף „ווירדזשיניא" און וועלכער איז צוויי יאָהר געוועזען וואָלונטיר אין דער פראַנצויזישער אַרמיי, ווערען אַלע פראַנצויזישע וואָלונטירען ווען זיי פאַלען אַריין צו דייטשלאַנד אין געפאַנגענשאַפט, איינפאַך אויסגעהרגעט, ווייל די דייטשען האָבען אויף זיי קיין שום מיטלייד ניט צוליעב דעם וואָס זיי האָבען זיך פרייוויליג אַנגעשלאָסען צו קעמפען געגען זיי. פון דער אַנדערער זייט וויל פראַנקרייך ניט אַנערקענען די וואָלונטירען פון וועלכע אַלע זיינען איינגעוואַנדערטע אידען פון רוסלאַנד, אַלס רעגעלע סאָלדאַטען פון דער פראַנצויזישער אַרמיי, און די פרייהייט איז דערמיט געגעבען צו דייטשלאַנד צו טהאָן מיט זיי וואָס זי וויל.

זיסעל בריבערג איז אין עליס־איילאַנד פערמישפּט צום צוריקשיקען, אָבער די היברו אימיגראַנט אייד סאָסייטי האָט אויסגעפונען אַלע זיינע היגע קרובים און יעצט פיהרט זי אַן א קאַמפּף מען זאָל איהם בעפרייען. דער אַפּיעל פאַר איהם איז שוין אין וואַשינגטאָן.

דאס געלעכטער

פון לעאָניד אַנדרעעוו

):;:(

(סוף)

און די מאַסקע האָט ווירקליך געמוזט זיין אַן אונבעגרייפבאַרע מאַסקע, מאַטען מענשען זיינען מיר נאָכגעלאָפען, און זיך געדרעהט אין אַלע זייטען זיי האָבען מיך געשטופּט, און געקניפּען און ווען איך [illegible] א בייזער האָט מיך [illegible] גער געלעכטער. דעם גאַנצען וועג בין איך געוועזען אַרומגערינגעלט פון הונדערטע געלעכטערס איך בין געוואָרען ווי צומישט, איך האָב זיך ניט געקענט אַרויסרייסען פון דער רינג, פול מיט משוגענעם היסטערישען לאַכען. מינוטענווייז בין איך אַליין אויך פון זיי אַנגעשטעקט און איך האָב געזונגען, פרעהליך געשריען, און געשפּרונגען וועהרענד די גאַנצע וועלט האָט פאַר מיינע אויגען געשווינדעלט. פּונקט ווי ביי א דערטרונקענעם. און דאָך ווי ווייט אַלעס איז געוועזען פון מיר! ווי איינזאַם איך האָב זיך געפיהלט אונטער דיעזער מאַסקע, מייבער!

אַם ענדע האָבען זיי מיך אָבגעלאָזט מיר האָבען זיך געטראָפען ביי די פּאַלאַזאָוו'ס. איך האָב איהר אַנגעקוקט: געפיהלען פון כעס, שרעק און צערטליכקייט האָבען אַנגעפיהלט מיין האַרץ.

„דאָס בין איך", האָב איך געמורמעלט.

זיא האָט געלאָסען איהרע לאַנגע ברעמען אויפגעהויבען און מיט ערשטוינונג האָט זיא מיך אַנגעקוקט, א גאַנצע מחנה וואַרצע וואָלקענס זיינען מיך ווי פּלוצלונג בעפאַלען — און דאַן, האָט זי פּלוצלונג אויסגעבראָכען אין א געלעכטער קלינגענדיג, פרעהליך און שטראַהלענד ווי זון אין פריהלינג.

„דאָס בין איך! דאָס בין איך!" האָב איך ווידערהאָלט מיינע ווערטער מיט א שמייכעל. „פאַר וואָס ביסטו געבעטען אָבער ניט געקומען?"

אָבער זי האָט געלאַכט — געלאַכט אָהן א שום קאָנטראָל.

די זון אָבער א ברענענדע אונרחמנות־דיגע, שלעכטע זון.

„וואָס איז דער מעהר מיט דיר?" האָב איך זיא געפרעגט.

„זיינט איהר דאָס?" האָט זי ענדליך געזאָגט זיך איינהאַלטענדיג פון לאַכען. „אַה, ווי לעכערליך איהר זעהט אויס!

מיינע אַקסלען האָבען זיך איינגעבויגען, און מיין קאָפּ האָט זיך נידעריג אַראָבגעלאָזט. א טיעפע פערצווייפלונג איז געוועזען אין מיין פּאָזע. זי האָט זיך אויסגעדרייהט א קוק צו געבען אויף די פרעהליכע יונגע פּאַרלאַך וואָס זיינען נעבען אונז פערביי־געגאַנגען. דער אָבגעשטאָרבענער שמייכעל אויף איהר געזיכט האָט צוריק אויפגעלעבט.

„עס איז א שאַנדע צו לאַכען" האָב איך איהר געזאָגט. „ווייסטו דען ניט דאָס אונטער דיעזער מאַסקע איז פאַראַן א לעבעדיג, ליידענד געזיכט? איך האָב דאָס אָנגעטהאָן נור דערפאַר אום אַזוי אַרום צו האָבען א געלעגענהייט דיך צו זעהען, דו האָסט מיר געגעבען האָפנונג וואָס אַנבעטעפט דיין ליעבע און יעצט געהסטו, עס וועק פון מיר. אַזוי שנעל, און גרויזאַם פאַר וואָס ביסטו ניט געקומען?"

זי האָט זיך צו מיר שנעל אויסגעדרעהט. און ווי אַן ענטפער איז געלעגען אויף איהרע שמייכלענדע זיסע ליפּען, מיין אויסזעהען האָט איהר אָבער צוריק אַריינגעבראַכט אין א היסטעריש, גרויזאַם געלעכטער. קוים אָבהאַלטענדיג און כמעט ווייגענדיג האָט זי זיך פערדעקט דאָס געזיכט מיט איהר פּערפומירט נאָז טיכעל. מיט די גרעסטע שוועריגקייטען האָט זי קוים אַרויסגערעדט:

גיט נור בלויז איין בליק אויף זיך. דרעהט זיך אויס, און קוקט אַריין אין דעם שפּיעגעל, אַה וואָס פאַר א געזיכט־

איך האָב צוזאַמענגעצויגען די ברעמען און פערקירצט מיט די צייהן פאַר וועהטאָג, איך האָב געפיהלט ווי מיין געזיכט ווערט מיר ווי פערפרוירען, און ווי ווי א טויטליכע בלאַסקייט בעדעקט עס, איך [illegible] טע בייזקייט אויסגעשריען ווי משוגע פון פערצווייפלונג;

„וואָס לאַכסטו וואָס?"

זי איז אַנטשוויגען געוואָרען. איך האָב צו איהר אָנגעפאַנגען ריידען, און איהר שטיל דערצעהלט וועגען מיין ליעבע צו איהר. איך האָב נאָך קיינמאָל אַזוי ניט געבעטען. ווייל איך האָב נאָך קיינמאָל אַזוי טיעף ניט געליעבט. איך האָב איהר דערצעהלט וואָס פאַר א פּיין דאָס וואַרטען איז פאַר מיר געוועזען. איך האָב איהר אויך ערצעהלט פון מיינע ביטערע טרעהרען משוגענע אייפערזיכט. און שמערץ, און פון מיין פערליעבטער נשמה, איך האָב געזעהען ווי איהרע אויגען ברעמען לאָזען זיך אַראָנטער וואָרפענדיג א געדיכטען שאָטען אויף איהר געזיכט וואָס האָט זיך יעצט בעדעקט מיט א בלאַסקייט. און איך האָב געזעהען ווי אַן אינערליך פייער האָט געוואָרפען אַן אָפּשפּיגלונג דורך דיעזער בלייכקייט און ווי איהר גאַנצער בויגזאַמער קערפּער בויגט זיך אויס צו מיר. זי איז געוועזען געקליידעט אַלס א נאַכט קעניגין. אין גאַנצען פערשטעלט. אין שוואַרצע שפּיצען. און אָבוואָהל זי איז געוועזען אַנגעטהאָן אין שוואַרצע קליידער, האָט זי דאָך אַרויסגעשטראַהלט ווי א שטערען, זי איז געוועזען שעהן. ווי א פערגעסענער חלום אין די קינדער יאָהרען. איך האָב נאָך אַלץ גערעדט. טרעהרען האָבען אָנגעפילט מיינע אויגען. און מיין האַרץ האָט געקלאַפּט פאַר פרייד, און אַם ענדע האָב איך דאָך בעמערקט אַן עדעלען מיטפיהלענדען שמייכעל אויף איהרע ליפּען, וועהרענד איהרע אויגען ברעמען האָבען געציטערט. פּאַמעלעך ווי מיט אַן אונענדליכען גלויבען האָט זי איהר קליין געזיכט געווענדעט צו מיר. און —

איך האָב נאָך קיין מאָל אין מיין לעבען אַזוי לאַכען ניט געהערט ווי זי האָט געלאַכט.

„ניין, ניין" איך קען ניט!" האָט זי אויסגעשריען כמעט וויינענדיג ווידער אַרויסבוכענדיג מיט א קלינגענדע קאַסקאַדע.

אָ. ווען איך וואָלט כאָטש פאַר איין מינוט געקענט האָבען א מענשליך פּנים! איך האָב געביסען מיינע ליפּען, די טרעהרען האָבען זיך אַראָבגעקייקעלט איבער מיין ברענענדער געזיכט, און דיעזע אידיאָטישע פיזיאָנאָמיע מיינע, אין וועלכער אַלעס — די נאָז, די אויגען די ליפּען' אַזוי רוהיג און קאַלט האָבען געקוקט מיט אַזאַ שרעקליכער גלייכגילטיגקייט. דיעזע גלייכגילטיגקייט איז געוועזען שרעקליך איך בין פון מיין בלאַפען אין מיינע קאַליטע שיך, און איך האָב געהערט ווי איהר קלינגענדיג, זילבערנער געלעכטער יאָגט מיך נאָך, עס האָט געקלונגען אַזוי ווי א זילבערנער שטראָם פון וואַסער וואָס פאַלט אַרונטער פון אַן אונגעהויערע הויכקייט, און קלאַפּט זיך אָן אין א ריעזען שטיין.

* * *

צוואָרפען איבער די שלאָפענדע גאַסען. אויפוועקענדיג דאָס שטילקייט פון דער נאַכט מיט אונזערע שטאַרקע, צורייצטע שטימען האָבען מיר זיך צוריק א היים געקעהרט:

„דו האָסט געמאַכט אַן אונגעהויערען ערפאָלג. איך האָב נאָך קיין מאָל אין מיין לעבען ניט געזעהען אַז א מענש זאָל אַזוי פיעל לאַכען. האַלט! וואָס טהוסטו? פאַר וואָס רייסטו פון זיך אַרונטער די מאַסקע! זעהט נור, חברים, ער איז דאָך משוגע געוואָרען! זעהט, ער רייסט דאָך פון זיך אַרונטער דעם קאָסטיום... ער וויינט דאָך!

ם. גרייזמאַנס
ניו־יאָרק כשר וואָורשט
סטאָר און דעליקאַטעסען
האָלסייל און ריטייל
קאַנטרי אָרדער דעליווערט. 70—72
טשעסנאַט סט
פאָן מיין 6203

וועגען די פאַרשיעדענע פאָרמען פון די זעהר גוט לעבענס פערזיכערונגס פּאָליסעס ווענדעט זיך צו דער
The Travellers Life Assurance
Co Of Canada
Main 4314. Office 1109 C P.R.
Building B. Seigler Manager

אויך איהר ווילט שפּאָרען געלד אין דער יעצטיגער מלחמה צייט?
שיקט אייערע אַלטע קליידער
— צו —
ל. ווהייט און סאָנס
270 קווין סטריט וועסט
די בעסטע אידישע
קליידערס, פאַרבערס, פּליעסערס און
[illegible]
טעלעפאָנירט עדעלייד 2015
[illegible]

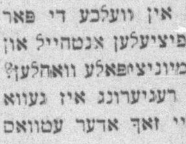

דיימאַנדס
$1 $2 $3
וועכענטליך
איהר האָט יעצט די געלעגענהייט צו [illegible]

KARAVAN
TURKISH CIGARETTES
10 for 10¢
PLAIN, CORK & GOLD TIPS

דער „אידישער זשורנאל״
ה. וויינבערג פרעזידענט און דזשענעראל מענעדזשער
די איינציגע אידישע טעגליכע צייטונג אינ'ם פראווינץ אנטעריא
קענעדיען דזשואיש פאבלישינג קאמפאני לימיטעד — ארויסגעבער
251-253 קווין סט. וועסט טעלעפאן עדעלייד 3967
סובסקריפשאן פרייז: 3,50 א יאהר איינצעלנע קאפ. 1 סענט

דייטשלאנד האט שוין בעקומען א נייעם שונא

דאס נייע פאלק צו ערקלעהרען קריעג געפינט זיך אויך אין דרום אמעריקא.

נאך א נאציאן האט זיך ערקלעהרט אלס א שונא פון דייטשלאנד, און האט ערקלעהרט מלחמה צו די דייטשען. דער נאמען פון אונזער נייעם „עליי״ איז אפשר ניט בעקאנט צום דורכשניטליכען אייראפייער און אמעריקאנער. נאך ווענינער זיינען בעקאנט די אורזאכען וועלכע האבען געצוואונגען די דאזיגע נאציאן אריינצוגעהן אין דער מלחמה. עס וועט דערפאר זיין אינטערעסאנט צו געבען א קורצען איבערבליק וועגען דער דאזיגער נאציאן פארוואס זיי האסען די דייטשען און אויך וועגען זייערע מנהגים לויט די אלטע פארשער דערצעהלען.

די דאזיגע נאציאן איז אן אינדיאנער שבט מיט דעם נאמען דזשעווערא און דער קעניג זייערער הייסט אוקאשמא.

דער דאזיגער שבט געפינט זיך אין די איבערשטע געגענדען פון מאראנאן אין פערו.

מיט יאהרען צוריק ווען די דייטשען האבען זיך אנגעהויבען בעזעצען אין בראזיליען, און האבען דערזעהען וואס פאר א גרויסע אוצרות דארט זיינען פאראן איז די דייטשע בעפעלקערונג געווארען זעהר גרויס, און אין מאנכע געגענדען קען מען ביי היינטיגען טאג טרעפען דארט גאנצע קאלאניעס געדיכט בעפעלקערט מיט דייטשען, וועלכע רעדען ניט קיין אנדער שפראך ווי דייטש, און לעבען דארט אויף עכט דייטשען שטייגער.

אבער ווען די בעפעלקערונג איז שוין געווארען צו געדיכט, האבען א סך דייטשען אויסגעוואנדערט פון בראזיליען קיין פערו, וואו זיי האבען פערכאפט אלע גרויסע שטרעקעס לאנד וועלכעס זיי בענוצען אויך צו פיטערען בהמות און צו בעארבייטען פאר תבואה פעלדער. זיי האבען שוין איצט אויך דארט פערנומען גאנץ גרויסע מינען געגענדען.

דער קעניג אוקשאמא פון די דזשעעוואס אינדיאנער האלט א יחוס בריעף וועלכער בעווייזט אז ער שטאמט אב פון דער בעריהמטער פארצייטיגער קעניגליכער פאמיליע „אינקאס״ וועלכע זיינען געווען שטארקע העלדען און רעגירער און וועלכע זיינען ארונטערגעפאלען פון זייער מאכט נור דערפאר ווייל זיי האבען געגלויבט אז עס איז ניטא די מאכט אין דער וועלט וועלכע זאל קענען בעשטעהן געגען זייער מאכט און געגען זייער גאט. און אין מיטען פון דעם זעכצעהנטען יאהרהונדערט האבען זיך דארט אריינגעריסען די שפאניער און חרוב געמאכט דאס גאנצע לאנד. דער בעריהמטער היסטאריקער פרעסקאט דערצעהלט אז די שפאניער האבען אויף א הארצלאזיגען אופן פערברענט און אויסגעהרגעט די גרעסטע טהייל פון דער פערו'ער בעפעלקערונג און פערכאפט אלע גאלד מינען. אבער דעם גרויסען האס וואס די פערוער בעפעלקערונג טראגט אויף זייערע איבערפאלער, איז הויפטזעכליך דערפאר ווייל, ווי זיי בעהויפטען, אז די שפאניער האבען צושטערט זייער גאנצע ציוויליזאציע. זייער סיסטעמע פון רעגירונג, און אלע אנדערע איינריכטונגען וואס עס האט זיי גענומען הונדערטער יאהרען איינצופיהרען. שוין אין יאהר 1541 האבען די אינדיאנער געמאכט אן אויפשטאנד און דערהרגעט דעם דאמאלדיגען שפאנישען קעניג פיזארא, און איצט וויל קעניג אקאשאמא בעווייזען אז ער איז אן אמת'ער אבשטאמער פון דער העלדישער פאמיליע אינקאס און וויל מאכען א צווייטען אויפשטאנד קעגען די דייטשען, חרוב מאכען זייערע פלאנטאציעס און צוריק נעהמען די גרויסע שטיקער לאנד וועלכע די דייטשען האבען ביי זיי צוגענומען.

אין דער קריגס ערקלעהרונג וואס אקאשטא האט ארויסגעלאזען צו דער דארטיגער דייטשער בעפעלקערונג זאגט זיך אויסדריקליך אז זייער אבזיכט איז אויסצוקוילענען יעדען דייטש וואס זיי וועט נור געלינגען צו כאפען, און אויסבויען א גרויסע פיראמידע פון די ביינער פון די דייטשען כדי צו קענען פייערען דער נאציאנס העלדענטהאטען פונקט אזוי ווי זייערע עלטערען פלעגען דאס אמאל טהאן אין די אלטע צייטען.

די דאזיגע פערוער קימערט זעהר ווייניג וואס זייערע מלחמה כלי זין בעשטעהען נאך היינט צו טאג פון אזעלכע פייל און בויגען און שפיציגע מעסערס (ספיערס) פונקט ווי די אלטע שבטים פלעגען געברויכען, און אז זיי וועט אויסקומען צו קעמפפען געגען דייטשע האוויצערס און ריעזיגע מאשין ביקסען. זיי זיינען שטארק איבערצייגט אז מיט זייערע אלטע פערצייטיגע מיטהארען וועט זיי געלינגען צו פערטרייבען די דייטשען און דאן וועלען זיי אויפרייצען די אלע איבערגעבליבענע אינדיאנער וואס זיינען נאך פערבליבען צווישען די בערג פון פערו, צו רעוואלוציע און אויפבויען אויף דאס נייע זייער אלטע מלוכה און איינפיהרען זייערע אלטע מנהגים.

די דאזיגע פערוער זיינען שרעקליך ערביטערט געגען די אייראפייער מיט זייער רעליגאן און האפען זיך איצט אומצוקעהרען צו זייער אלטען לעבען וועלכעס זיי האלטען נאך איצט זעהר הייליג.

די דאזיגע אינדיאנער פערהייליגען נאך ביז היינטיגען טאג די מנהגים וואס זייערע עלטערען די ווילדע שבטים פלעגען האלטען, זיי דיענען נאך צו דער זון און צו פלאנצונגען, זייערע מלחמה געפאנגענע האלטען זיי פאר א מצוה מקריב צו זיין צו זייער גאט. זיי האלטען נאך די גאנצע תורה וואס זייער געזעצגעבער מאנגאקאפאק מיט זיין ווייב וועלכע איז געווען די טאכטער פון דער זון האבען זיי געגעבען, אז מען דארף דיענען צו דער זון און צו דעם גרויסען גייסט וועלכען זיי רופען פאכאקאמאק, און אז די זון האט געשאנקען א שטעקען צו איהר טאכטער, און אז דער שטעקען איז איינגעזונקען געווארען אין דעם טהאל קוזקא און דערפאר מוז זיין דאס פלאץ פון דער מלוכה אין יענעם טהאל.

רייזענדע פון יענער געגענד דערצעהלען וועגען די ריזיגע טעמפלען וואס דיא פערוער האבען אויסגעבויט צו דער זון, אבער זיי דיענען אויך צו דעם גוטען גייסט פאקאמאק און קופא, דער שלעכטער גייסט, וועמענס נאמען מען טאר ניט דערמאהנען סיידען מען גיט דערביי א שפיי צו דער ערד.

זיי ברענגען אויך קרבנות צו זייער זון גאט פון לעבעדיגע בהמות, און אויך מאהלצייטען פון קאקא, קארן, די צערעמאניעס ווערען געפראוועט אין אזעלבע אויסגעשטיקטע קליידער, און מען טרינקט דערביי משקה וועלכע איז געמאכט פון וואסער מיט קארן.

דאס גרעסטע טעמפעל, דערצעהלען אלטע היסטאריקער איז אויסגעבויט געווארען צו דעם זון גאט אין דעם טהאל קוזקא, און די ווענט זיינען געווען אין גאנצען בעדעקט מיט גאלד, און איבערן מזבח האט געהאנגען א פיגור וואס האט בארגעשטעלט די זון מיט איהרע שטראהלען און דארט זיינען אויך געווען די מומיעס פון די אייגבאלזאמירטע אינקאס עם און יעדער מומיע איז געזעסען אויף א גאלדענעם טראהן. ווען די שפאניער האבען זיך אריינגעריסען האבען די איינדיער ערגעץ בעהאלטען די טויטע מאנארכען וועלכע מען האט נאך ביז היינטיגען טאג ניט געפונען. עס איז געווען א וואונדער טעמפעל אויסגעבויט צו דער לבנה וועלכע איז געווען די מוטער פון די אינקא'ס און א שוועסטער צו דער זון.

א זעלטענעם טעמפעל האט אויך געהאט דער רעגענבויגען אויסגעפארבט מיט אלע קאליערען און אויסגעשלאגען מיט גאלד, און ווען זיי פלעגען דערזעהען דעם רעגענבויגען אויף'ן הימעל פלעגען זיי ארויפלעגען די האנד אויף'ן מויל און שטארק צו האלטען די ציין ווארום זיי האבען געגלויבט אז דער רעגענבויגען וואלט שטארק ברוגז געווארען ווען די ציין דיהרען איהם אן. אויך איז ביי זיי געווען א מנהג ניט צו מאכען א פייער אויף דער זונס מזבח, דאס האבען זיי בעטראכט פאר א גרעסערע שאנדע פאר דער זון, זיי פלעגען אבער וויסען ווי אזוי צו קאנצענטרירען די שטראהלען פון דער זון אויף איין פלאץ און אזוי האלטען א לייכט ברענענדיגען שטאף וועלכער האט זיך אנגעצונדען און פלעגען אזוי פערברענען זייערע קרבנות וועלכע זיינען מייסטענס בעשטאנען פון מענשליכע קערפערס.

עס איז אויך געווען א מנהג אז יעדעס יאהר פלעגט דער קעניג צונויפרופען אלע בחורים און מיידלאך און זיי אויסשטעללען אין צוויי שורות, און ער פלעגט געהן אין דער מיטען און בעטראכטען וועלכער בחור און מיידעל עס וואלטען געפאסט פאר חתן כלה און ווען עס איז איהם געפעלען א פאארעל האט ער זיי צונויפגעפיהרט און דאס פארעל האט זיך געגעבען די הענד און מען האט דאן אנגעפאנגען פראווען א חתונה צערעמאניע, זיי האבען אויך געהאט א גרויסען קלאס וועלכער האט זיך שטענדיג אבגעגעבען מיט שטודירען, די פילאזאפיע און רעליגיע, און פיזישע ענטוויקלונג, און.. זיי זיינען אויך געווען די לעהרער פון די שוהלען, און אין צייט זיינען זיי געווען זעהר א הויך ציוויליזירטעס און פיזיש ענטוויקעלטעס פאלק.

די קלאוקמאכער האבען ערוואכט!!!

דאס אברופען זיך פון די קלאוקמאכער צו דעם רוף פון דער יוניאן האט אונז איבערצייגט אין דער זיכערקייט פון אונזער ענדליכען זיעג. דער מאסען בעזוך פון די קלאוקמאכער צו די צאהלרייכע שאפ מיטינגען פאריגע וואך, דער געפאקטער ליריק טהעאטער לעצטען זונטאג בעווייזט עס אמבעסטען.

יעצט קומט אייער נעקסט!

פאלגענדע שעפער זאלען זיך פארבערייטען צו קומען צו די פאלגענדע מיטינגען.

היינט אווענד דעם 22־טען נאוועמבער 5.30 אבענד פונקט און מיוזישען טעמפעל יוניווערזיטי עוו. אלע שעפער פון

די. ט. איטאן קא.

דאנערשטאג אבענד דעם 23־טען 6 אזייגער פונקט אין אונזער האל 194 ספעדינא עוו.

סימפסאנס, פאטרישיא, פרינצעס, דזשוניאר און מיסעס, קאנסאלידייטעד, שפרעכמאנס און איזי עטקינס

פרייטאג אבענד וועט שטאטפינדען א מיטינג
פון אלע קריסטליכע ארבייטער אין טרייד (הויפטזעכליך פון די איטאנס שעפער)
אין מיוזישען טעמפעל

וואס אלע קלאוקמאכער מוזען וויסען און געדענקען

1) צו קומען ביי אלע שעפער און העלפען געהמען די ארבייטער צו די שאפ מיטינגען.

2) דאס די מעמבערס מיטינגען פון אלע לאקאלס וועלען שטאטפינדען (ביז איבערן קעמפיין) דינסטאג אבענד 8.30 פונקט אין אונזער האלל.

ניט קענענדיג אטענדען צו די פיעלע אפליקיישאנס פאר נייע מעמבערס אין איין אבענד אין דער וואך, וועט די מעמבערשיפ קאמיטע מיטען

יעדען מאנטאג און מיטוואך אבענד

8.30 א זייגער אין אפיס פון דער יוניאן, 194 ספעדיינע עוועניו.

מעמבערס ווערען אויפגענומען און געפאסט בלויז ביי דיעזער קאמיטע.

ביי ארדער
די הזשוינט באארד א. ל. ג. וו. י.

געדענקט פאלגענדע 14 ווערטער און מאכטאייער לעבען אינטערעסאנטער
אט זיינען זיי:
איזידאר שוט 407 קווין סט. וועסט
פערקויפט דזשולערי בילינג פאר קעש אדער לייכטע אבצאהלונגען. טעל עפאן עדלייד 3390.
די 3 ווערטער רעכענען זיך ניט.

זיי האבען ניט די ריכטיגע בילדער

לאנדאן נאוועמבער 21

אין דער האוז אף קאמאנס האבען איינינע דעפוטאטען אנגעפרעגט דייוויד ללאיד דזשארדזש ווארום מען ערלויבט ניט די ענגלישע צייטונגען צו דרוקען דיא פאטאגראפיעס פון די ענגלישע בעוואפענטע מאטאר קארס און טענקס וועלכע ווערען גענוצט אויף די פראנצויזישע שלאכט פעלדער, אין דער זעלבער צייט אבער דרוקען די אמעריקאנער צייטונגען יא אזעלכע פאטאגראפיעס.

אויף דעם האט ללאיד דזשארדזש געענטפערט פאלגענדעס:

איך האב געזעהען איניגע פון די בילדער וועלכע זיינען געדרוקט אין די אמעריקאנער צייטונגען, אבער זיי האבען זאגאר ניט קיין עהנליכקייט צו די ריכטיגע ענגלישע מאטאר קארס און טענקס.

שניידער דרעסמייקערס און פריוואטע קאסטומערס אויפמערקזאם.
די נאוועלטי עמבראידערי קא.
191 אדעלייד סטריט וועסט, טעלעפאן אדעלייד 2087
נעהמט אן ארדערס פאר פערשיעדענע עמבראידערי ארבייט צו מעסיגע פרייזען.

שיקט געלד
— דורך —
מר. העררי וויינבערג
פרעזידענט פון „אידישען זשורנאל״
צו אייערע קרובים אין יוראפ
רעעלע, אנשטענדיגע און פריינדליכע בעהאנדלונג איז מיין מאטא
איך שיק געלד נאך אלע טהיילען פון דער וועלט
און אויב דאס געלד ערדייכט ניט דאס פלאץ בעקומט איהר די גאנצע פולע סומע געלד. איך מאך קיינע חשבונות פון אייך זאל גאר ניט בלייבען!
שיקט געלד פון פלאץ ווי אלע שיקען
קאנטרי אידען קענען אויך געלד שיקען דורך מר. וויינבערג. — די געלד וועט געשיקט ווערען דורך א מאני־אורדער און די אדרעס געשריבען אין רוסיש.
אפפיס:
253־251 קווין סטריט וועסט
טעלעפאן אדעלייד 3967

קויפט מעטשעס
פונקט ווי איהר קויפט אנדערע הויז ארטיקלען, און זעהט צו קריגען די פולע
ווערטה
אויב איהר קויפט
עדדיס
מעטשעס, קריגט איהר א באקס גוט אנגעפאקט מיט א זיכערען גוטען ליכט.
פערלאנגט
עדדיס
„סיילענט פארלאר מעטשעס
THE E. B. EDDY CO., LIMITED
HULL - CANADA.

פערלאנגט א פעהיגע באי מיט א בייסיקעל פרעגט אין „זשורנאל״

LOEW'S
לאעוו'ס יאנג סטריט טהעאטער
אונאונטערבראכען
12 מיטאג ביז 11 נאכמיטאג
נאכמיטאג 10 סענט, 15 סענט.
אבענד 10 סענט 15 סענט און 25 ס
פאן 3600 — הייַ קלאס וואדעוויל. באקססיטס רעזערווירט.
ברוין און לאגאן רקאאבאטישע לופט פליהער, | **נעקסטע וואך** | בודי ליגק און ראבענסאן בלאסאם אין ליעדער און האמאריסטישע געשפרעכען
דזשאן מילס און לאך וואוד מיאנראל
„די קיקויל היבערס״ אין א מאדערנעם הומאריסטישען סקעטש.
מייבעל הארפער מיט איהרע נייעסטע ליעדער בעגלייט אויף דער פיאנא | דזשאהן אמאלי דער בעריהמטער איירישער טענאר
פאליעז דער וויסענשאפטליכער סענזאציע
קליף סטאן און קאטהעדין ליע אין נאר וואס אהיים געקומען | ווירדזשיניא פערסאן אין דעירדעוויל קייט

זעלטענע געלעגענהייט
א 15 דזשועל ניקעל מאוומענט **גאלד וואטש** 14 קערעט
—בלויז פאר א קורצער צייט—
ספעציעל רעדוצירט **$36.00** כמעט האלביל פרייז
KLING BROTHERS
125 Queen W.—Phone M. 2354

צו דעם טאראנטאר אידישען פובליקום!
איין גוטע טשאנס אום צו בייטען האמילטאנער פראפערטי פאר טאראנטאר פראפערטי
איין 8 רום הויז 140־20 אין בארהלעט עוועניו איין גרייסען בארגין פאר 1500 איין גוטען פלאץ פאר איין רענ שאפ
פערלאנגט הייזער און סטארס צו פאררענטען, איך האב גוטע טענערס ווענדעט זיך היינט דן טאון צו
וו. וואלף
מעניג טשעמבער בילדינג רום 204
טעלעפאן אדעלייד 3138
קווין און טעראלי סטריט
52 ארטהור סטריט ברענטש אפיס.

פעדלערס און סטאר קיפערס
די בעסטע סגולה אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען געלד איז צו קויפען דרייגודס, רייגקאוטס, פענסי גודס, דזשולערי און נאוועלטיס ביי קאפלאן און קא.
האלסייל און דזשאבבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער בעוואוסטער האלסייל פלאץ וואו פיעל פעדלער זיינען בערייכט געווארען. די שאבלאנס זיינען שטענדיג רעדי. ארדערס פינקטליך אטענדעט.
קאפלאן און קא. דזשאבבער 229 קווין סטריט וועסט, טאראנטא
טעלעפאן אדעלייד 3772.

EATON'S COAL
The Very best, We guarantee every ton and best service, order now save 20%. Phone College 1036
איטאנ'ס קוילען
די בעסטע אין מארקעט
מיר גאראנטירען יעדען טאן ארדערט יעצט סייפט 20 פראצענט
טעלעפאן קא. 1036.

איך האב געמופט מיין ביזנעס
פון 109 עגנעס אין 141 טשעסטנאט סט.
וואו איהר בעקומט ווייטער צו ארדער מעהל און פיעד די בעסטע סחורה
ר. גודמאן 141 טשעסטנאט סטריט
טעלעפאן ערעלייד 1753 רעזידענץ טעלעפאן קאלעדזש 1275.

מ. העלער
176½ קווין סט. וועסט טאראנטא
נייעס פאר אידען!
איין אידישע סטאר פאר אידען
מיר מאכען אלערליי דזשולערי גלייך אויף'ן פלאץ. חתונה רינגען, געמאכט ווייל איהר ווארט. מיר פיקסען אלערליי דזשולערי באר דעם בילינסטען פרייז.
14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פעניוויים. 18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פעני־וויים.
וואטשעס געקלינט גוט און גאראנטירט, 40 סענט, מיין ספרינגס 40 סענט, הייר־ספרינג 40 סענט, דזשולס 40 סענט, סטעפס 50 ס
מיר מאכען אייערע אלטע דזשולערי ווי נייע פיר א קליינעם פרייז.
אלערליי ברילען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט
מיר גיבען אייך דאס ראַיעלע סחורה פאר דעם בילינסטען פרייז.

MEET ME AT THE FIRESIDE **Strand** YONGE NEAR KING CONTINUOUS 10 AM. TO 11 PM. MATS 5¢-10¢ EVES 5¢ 10¢ 15¢
אייראפא'ס הערשענדע גרויזאמקייט.
אונטער דער אויפזיכט פון דער
טאראנטא דיילי סטאר.
און אויסגעפיהרט פון ראבערט ס. מארווין
די גרעסטע וואונדער אינספירירענדע און ערש מלחמה בילדער וואס זיינען ביז איצט געווי־ מלחמה בילדער וואס זיינען ביז איצט געוויזען געווארען. דאס איז א בילד פון דער גרויסער מלחמה מיט אלע ווירקליכע שוידעררעדיכקייטען. זעהט די העלדישע פריצעס ליעבעדיגגס אין אקטועלער טהעטיגקייט. די מלחמה ווי זי איז אנגעפיהרט אויף'ן לאנד אויף'ן ים, און אין דער לופט. גרויסבריטאניעס זיהן פיהרען און פאלען אין דער מלחמה, אבער אנטלויפען ניט.
די דאזיגע בילדער פילען אן די הערצער פון די בריטאניער מיט א ריעזיגער שטאלץ.

מאטעניעס 10 און 15 סענט. **HIPPODROME** אווענדס 10. 15. 25 סענט.
די וואך פון מאנטאג נאוועמבער 20
די הויפט אנציהונג נאס קארענברוקס וועסטערן נאוועלטי
„טשייענע דיים״
10 קאבאיעס און מיידלאך 10
איוואנס מיט זיין שוועסטער נאוועלטי דזשאגלערס
העם און הייד, ווינטער גארדען גורלס.
ספעשעל פיטשער.
בעסי באריסקייל און טשארלי רעי
אין דעם טרייענגעל בילד
„פליין דזשיין.״
קיטאן און הערבערט זינגער און רעדנער
דזשעק דזשארדזש, שווארץ פנים'דיגער קאמעדיאנט
קיסטאן קאמעדיעס
און אקסטרא ספעשעל אטרעקשאן, אליין לואיס און קאמפאניע און אן אמוזירענדען קאמעדיען שפיעל
די דריטע טעקסי.

- GLOBE THEATRE -
קווין און טעראלי
מאנטאג, דיענסטאג, מיטוואך
אלמא הענלאן און ארטהור הופס אין די פיינעל קוירטען.
דאנערשטאג פרייטאג און שבת
„שוהת״
געצוואונגען צו פערקויפען פאר א פאאר שיך אויך א קאמעדיע העם ענד באד

- RIALTO THEATRE -
יאנג און שוטער סט.
א גרויסער פייפ ארגאן פאנגט אן שפיעלען היינטיגע וואך, און אויך א גרויסער פראגראם
מאנטאג, דיענסטאג, מיטוואך
מערי מעקליען אין פערלאנגט אחיים און צוויי גוטע קאמעדיעס.
דאנערשטאג פרייטאג און שבת
קליידיעם הולעט אין פרודענס די פוזהעט
אנא טשיסהאלם און טאם מור אין ווער אזי שולדיג.
ערווארטעט קלארא קימבעל יאנג אין די קאמאן לאא

זעהר וויכטיג אלע זאלען דאס וויסען
ווען עס מאכט זיך ביי אמענש א ברענען אויף דעם הארץ איז דאס א סך מאהל פון טרינקען שלעכטע טהעע, און דאס צו פערהיטען איז די בעסטע זאך צו קויפען
אוילבוים טהעע
וועלכע איז פאזיטיף די
בעסטע טהעע
וואס איהר קענט נאר בעקומען. די גוטסקייט און ריינהייט און געשמאק פון
אוילבוים'ס טהעע
האט קיין גלייכען, און עס וועט אייך ניט ברענגען דאס הארץ און וועט האלטען אייער מאגען אין ארדנונג. נאר היט אייך פיר נאך געמאכטע. זעהט אז דער נאמען אוילבוים זאל זיין אויף יעדען פעקעדזש אין אלע קארנערס.
צו בעקומען אין אלע אנשטענדיגע אידישע גראסעריעס. קאנטרי ארדערס ווערען פינקטליך אטענדעט.
OELBAUM TEA Co.
15 Grange Ave. Toronto Ont
Phone College 3919

שעכטער'ס
סטאר איז דער איינציגער פלאץ אין האמילטאן וואו אלע אידען, סיי האמילטאנער סיי פרעמדע קומען זיך צוזאמען. עס איז א פלאץ וואו איהר קריגט פון אלעמען דרייגודס, קלאטהינג, מענס פורנישינגס און דאס גלייכען. אויך א גרויסען אויסוואהל פון אידיש נאציאנאלע, און רעליגיעזע ארטיקלען, ווי: טליתים, סדורים, ציצית, מזוזות, מחזורים, תפלין שנה טובה קארטען, אידישע מוזיק, אידישע ליטעראטור, ראמאנען, דיקשאנערס אלע טעגליכע און וועכענטליכע אידישע צייטונגען און זשורנאלען. איך גיב אויך ארוים חתונה לייסענס, סיטיזען פייפערס, שרייב אונטער אפידייוויטס, געזעצליכע דאקומענטען און צו ווייטער. סטאר איז אפען ביז 10 אוהר אבענדס. געדענקט דעם אדרעס.
שעכטער, קארנער יארק און פארק, איין בלאק פון דעם סיטי האלל.
James L. SHEKTER
Justice of the Peace. Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers.

אדווערטייזט אין „זשורנאל״